

HRVATSKA NARODNA BANKA

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

SADRŽAJ

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA	1
BILANCA.....	4
RAČUN DOBITI I GUBITKA	6
BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE	7
BILJEŠKA br. 1 – Opći podaci i računovodstvene politike.....	7
BILJEŠKA br. 2 – Stavke imovine	25
BILJEŠKA br. 3 – Stavke pasive	41
BILJEŠKA br. 4 – Izvanbilančna evidencija	50
BILJEŠKA br. 5 – Bilješke uz Račun dobiti i gubitka	51
BILJEŠKA br. 6 – Događaji nakon datuma bilance.....	59
BILJEŠKA br. 7 – Upravljanje rizicima.....	60

Izveštaj neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke, koji obuhvaćaju bilancu na dan 31. prosinca 2024. godine te račun dobiti i gubitka za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2024. godine te njezinu financijsku uspješnost za godinu koja je tada završila, u skladu s člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i Smjernicom (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31) („osnova pripreme“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Hrvatske narodne banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Odgovornosti Savjeta Hrvatske narodne banke za financijske izvještaje

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s osnovom pripreme te za one interne kontrole za koje Savjet Hrvatske narodne banke odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

Savjet Hrvatske narodne banke odgovoran je za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Hrvatske narodne banke.

Izveštaj neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Hrvatske narodne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Savjeta Hrvatske narodne banke.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Savjeta Hrvatske narodne banke te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Hrvatska narodna banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Izveštaj neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo sa Savjetom Hrvatske narodne banke u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori

Ivana Lučića 2a

10000 Zagreb

Hrvatska

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

 KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb
Goran Horvat
Predsjednik Uprave, Hrvatski ovlaštteni revizor ⁷

Zagreb, 21. veljače 2025.

BILANCA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Aktiva	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.
1. Zlato i potraživanja u zlatu	1.131	841
2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti	3.198.263	2.868.200
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	1.299.419	1.205.572
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	1.898.844	1.662.628
3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	575.651	486.471
4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima	758.749	852.849
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	758.749	852.849
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima	43.000	55.000
5.1. Glavne operacije refinanciranja	43.000	55.000
5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja	–	–
5.3. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
5.4. Obratne strukturne operacije	–	–
5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–
5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima	425.149	366.317
7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	11.328.824	12.554.465
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	–
7.2. Ostali vrijednosni papiri	11.328.824	12.554.465
8. Dug opće države nominiran u eurima	–	–
9. Potraživanja unutar Eurosustava	22.485.769	30.175.721
9.1. Sudjelujući udio u ESB-u	417.637	420.517
9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	313.957	327.152
9.3. Potraživanja povezana sa sustavom TARGET	4.730.043	16.080.813
9.4. Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	17.024.132	13.347.239
9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	–	–
10. Stavke u postupku namire	–	–
11. Ostala imovina	364.660	364.204
11.1. Kovanice europodručja	–	–
11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	113.237	110.045
11.3. Ostala financijska imovina	20.166	15.675
11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	9.642	2.196
11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	216.945	212.161
11.6. Razno	4.670	24.127
Ukupno aktiva	39.181.196	47.724.068

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Pasiva	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.
1. Novčanice u optjecaju	11.309.009	12.081.286
2. Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima	16.065.651	17.638.981
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)	953.326	880.569
2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	15.112.325	16.758.412
2.3. Oročeni depoziti	–	–
2.4. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima	3.716.240	9.428.593
4. Izdani dužnički certifikati	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	3.663.374	4.629.859
5.1. Opća država	3.179.363	3.912.926
5.2. Ostale obveze	484.011	716.933
6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima	200.910	70.877
7. Obveze prema rezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti	202.192	259.353
8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti	–	–
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	–	–
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	1.298.226	1.204.434
10. Obveze unutar Eurosustava	190.161	224.322
10.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	–	–
10.2. Obveze povezane sa sustavom TARGET	–	–
10.3. Neto obveze koje se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	–	–
10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	190.161	224.322
11. Stavke u postupku namire	–	–
12. Ostale obveze	588.367	423.147
12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	2	9.482
12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	16.527	45.701
12.3. Razno	571.838	367.964
13. Rezervacije	496.010	495.927
13.1. Rezervacije za rizike	491.074	491.074
13.2. Ostale rezervacije	4.936	4.853
14. Računi revalorizacije	955.810	783.405
15. Kapital i pričuve	484.699	483.884
15.1. Kapital	331.807	331.807
15.2. Pričuve	152.892	152.077
16. Preneseni akumulirani gubici	–	–
17. Dobit/(gubitak) za godinu	10.547	–
Ukupno pasiva	39.181.196	47.724.068

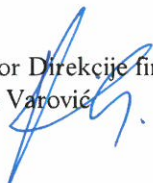
RAČUN DOBITI I GUBITKA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

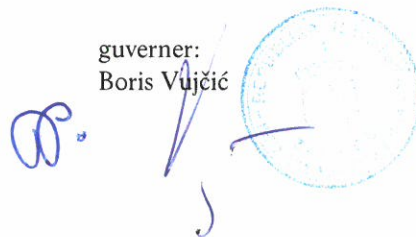
	2024.	2023.
1. Neto kamatni prihod/(rashod)	46.380	2.816
1.1. Kamatni prihodi	1.263.563	879.384
1.2. Kamatni rashodi	(1.217.183)	(876.568)
2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti	5.188	305.398
2.1. Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija	5.188	305.398
2.2. Umanjenje financijske imovine i pozicija	–	–
3. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda	(189.816)	(224.667)
4. Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	12.036	7.421
5. Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela	11.988	849
6. Ostali prihodi	234.770	6.324
Ukupni neto prihod	120.546	98.141
7. Troškovi za zaposlenike	(42.363)	(35.046)
8. Administrativni troškovi	(28.623)	(30.071)
9. Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(11.239)	(9.763)
10. Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(27.640)	(23.173)
11. Ostali troškovi	(134)	(88)
Troškovi poslovanja	(109.999)	(98.141)
Dobit/(gubitak) prije prijenosa (u)/iz rezervacija za rizike	10.547	–
12. Prijenos (u)/iz rezervacija za rizike	–	–
13. DOBIT/(GUBITAK) ZA GODINU	10.547	–

Financijske izvještaje prikazane na stranicama od 4. do 63. odobrili su dana 21. veljače 2025.:

direktor Direkcije financija i računovodstva:
Mario Varović

guverner:
Boris Vujčić

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

BILJEŠKA br. 1 – Opći podaci i računovodstvene politike

1.1. Opći podaci

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, na Trgu hrvatskih velikana 3. Njezin je status utvrđen Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.). Hrvatska narodna banka sastavni je dio Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Eurosustava. Eurosustav se sastoji od Europske središnje banke (ESB) i nacionalnih središnjih banaka onih država koje su prihvatile euro. Europodručje se sastoji od država Europske unije koje su uvele euro kao svoju valutu.

Hrvatska narodna banka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a u ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka samostalna je i neovisna. Cilj Hrvatske narodne banke jest održavanje stabilnosti cijena.

Hrvatska narodna banka u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a obavlja sljedeće zadatke:

- 1) sudjeluje u definiranju i provođenju monetarne politike Europske unije
- 2) izvršava devizne operacije (poslove) u skladu s člankom 219. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i
- 3) osigurava nesmetano funkcioniranje platnog sustava.

Ne dovodeći u pitanje navedene zadatke iz članka 88. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i svoju neovisnost, Hrvatska narodna banka, u skladu s relevantnim pravnim aktima Europske unije, njezinih institucija i tijela, obavlja sljedeće zadatke:

- 1) upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske koje nisu prenesene ESB-u, kao i drugom imovinom Republike Hrvatske zatečenom u bilanci Hrvatske narodne banke na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske
- 2) izdaje i oduzima odnosno ukida odobrenja i suglasnosti te donosi druga rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača
- 3) obavlja superviziju i nadzor u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca

- 4) otvara račune i prima sredstva kreditnih institucija, obavlja platni promet po tim računima te odobrava kredite kreditnim institucijama
- 5) prikuplja i obrađuje statističke podatke
- 6) uređuje i unapređuje platni promet i osigurava njegovo nesmetano funkcioniranje
- 7) obavlja poslove fiskalnog agenta za Republiku Hrvatsku i obavlja ostale zakonom utvrđene poslove za Republiku Hrvatsku
- 8) donosi podzakonske propise za poslove iz svoje nadležnosti
- 9) provodi makrobonitetnu politiku radi pridonosa očuvanju stabilnosti financijskog sustava u cjelini, u granicama svoje nadležnosti i
- 10) obavlja ostale poslove utvrđene drugim propisima.

Tijela su Hrvatske narodne banke Savjet Hrvatske narodne banke i guverner Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od osam članova, a čine ga guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke te utvrđuje politike koje su vezane uz djelovanje Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke:

- prof. dr. sc. Boris Vujčić, guverner
- dr. sc. Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
- dr. sc. Michael Faulend, viceguverner
- Bojan Fras, viceguverner
- mr. sc. Slavko Tešija, viceguverner (do 18. srpnja 2024.)
- dr. sc. Roman Šubić, viceguverner (do 18. srpnja 2024.)
- mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka
- dr. sc. Tomislav Ćorić, viceguverner
- dr. sc. Maroje Lang, viceguverner (od 19. srpnja 2024.).

Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se i u financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke ne iskazuju se financijski izvještaji ovisnog društva Hrvatske kovnice novca d.o.o. jer nisu značajni za financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

1.2. Računovodstvene politike

1.2.1. Osnova pripreme

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke za 2024. pripremljeni su u skladu sa Smjernicom (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31) (u nastavku teksta: Smjernica ESB-a; ranije regulirano Smjernicom (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenog 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama). Člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci utvrđeno je da Hrvatska narodna banka sastavlja financijske izvještaje u skladu sa Smjernicom ESB-a, a za izvještavanje o transakcijama koje nisu regulirane Smjernicom ESB-a Hrvatska narodna banka primjenjuje, pod uvjetom da ne postoji suprotna odluka Savjeta Hrvatske narodne banke, načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, a koji su bitni za poslove i izvještaje Hrvatske narodne banke. U izvještajnom razdoblju nije bilo odluka Savjeta Hrvatske narodne banke iz članka 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci.

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke prezentirani su u eurima.

1.2.2. Promjene u računovodstvenim politikama

U 2024. nije bilo promjena u računovodstvenim politikama Hrvatske narodne banke.

1.2.3. Ostale promjene

Nova Smjernica (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31) uvela je promjene u prezentaciji bilance i računa dobiti i gubitka Hrvatske narodne banke, a cilj je promjena jačanje transparentnosti i povećanje informativne vrijednosti financijskih izvještaja za čitatelje.

Izmijenjena je prezentacija Gubitka za godinu i Prenesenih akumuliranih gubitaka koji su dosad bili iskazivani u okviru aktive bilance, a sada se prezentiraju u pasivi bilance kao samostalne stavke. Mijenja se i pozicija Rezervacije na način da je podijeljena na dvije stavke: Rezervacije za rizike i Ostale rezervacije, a došlo je i do izmjena unutar stavke Potraživanja / Obveze unutar Eurosustava. Naime, potraživanja Hrvatske narodne banke prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET prije su iskazivana zajedno s ostalim stavkama pod Ostala

potraživanja unutar Eurosustava (neto), a sada se iskazuju kao zasebna podstavka "Potraživanja povezana sa sustavom TARGET".

U Računu dobiti i gubitka također je bilo nekoliko izmjena prezentacijske prirode. Umjesto izraza "rezervacije za financijske rizike" na stavci Prijenos u/iz rezervacija za financijske rizike novom Smjernicom ESB-a određuje se korištenje izraza "rezervacije za rizike" kao i prezentacija stavke Prijenos u/iz rezervacija za rizike kao samostalne stavke prije iskazivanja konačnog rezultata u Računu dobiti i gubitka. Stavka Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda umjesto na poziciji 5. sada se iskazuje na poziciji 3. Računa dobiti i gubitka

U skladu s izmjenama prepravljene su objavljene iznosi za 2023.

1.2.4. Kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke

Pri sastavljanju financijskih izvještaja primjenjuju se sljedeća kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke: gospodarska stvarnost i transparentnost, razboritost, značajnost, dosljednost i usporedivost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja i događaji nakon datuma bilance.

1.2.5. Osnova mjerenja

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom obračunske metode i načela povijesnog troška, osim za utržive vrijednosne papire (osim onih koji se drže do dospeljeća i dužničkih vrijednosnih papira za potrebe monetarne politike), zlato i ostale plemenite metale i sredstva dana na upravljanje međunarodnim institucijama, koji se mjere po tržišnoj vrijednosti te zemljišta i zgrade, koji se mjere po revaloriziranoj vrijednosti, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

1.2.6. Evidentiranje poslovnih događaja

Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla primjenjuje se kao osnova za evidentiranje deviznih transakcija, financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti i obračuna povezanih s njima, a za provedbu tog pristupa rabi se standardni pristup.

Transakcije s vrijednosnim papirima, uključujući vlasničke instrumente nominirane u stranoj valuti, evidentiraju se u skladu s pristupom evidentiranja poslovnih događaja na datum plaćanja/namire. S tim

povezane obračunate kamate, uključujući premije ili diskonte, evidentiraju se na dnevnoj osnovi od datuma promptne namire.

Za evidentiranje svih specifičnih transakcija, financijskih instrumenata i povezanih obračuna, nominiranih u eurima, primjenjuje se pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire.

1.2.7. Priznavanje imovine i obveza

Financijska ili druga imovina ili obveze priznaju se u bilanci Hrvatske narodne banke jedino ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- vjerojatno je da će svaka buduća gospodarska korist povezana sa stavkom imovine ili obveza pritijecati Hrvatskoj narodnoj banci ili od nje otjecati
- svi rizici i nagrade povezani s imovinom ili obvezama, u značajnom dijelu, prenose se na Hrvatsku narodnu banku
- trošak ili vrijednost imovine za Hrvatsku narodnu banku ili iznos obveza moguće je pouzdano izmjeriti.

1.2.8. Pravila vrednovanja bilance

Revalorizacija zlata, instrumenata u stranoj valuti, vrijednosnih papira (osim vrijednosnih papira koji su razvrstani kao vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća, neutrživih vrijednosnih papira i vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike koji su evidentirani po amortiziranom trošku), kao i financijskih instrumenata, bilančnih i izvanbilančnih, provodi se po srednjim tržišnim tečajevima i cijenama na datum izvještavanja.

Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni određene jedinice težine zlata u eurima na datum izvještavanja.

Za stranu valutu, uključujući bilančne i izvanbilančne transakcije, revalorizacija se provodi za svaku valutu posebno. Udjeli u posebnim pravima vučenja, uključujući određene pojedinačne udjele u stranim valutama, koji su osnovica za košaricu valuta za posebna prava vučenja, tretiraju se kao jedan udio.

Tečajevi najznačajnijih valuta u izvještajnom razdoblju iznosili su:

Valuta	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena
	(1 euro)	(1 euro)	%
USD	1,03890	1,10500	(5,98)
XDR	0,79719	0,82257	(3,09)

Za vrijednosne papire revalorizacija se provodi prema pojedinim oznakama, odnosno prema istom međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira / istoj vrsti, pri čemu se bilo kakve ugrađene opcije neće odvajati za potrebe vrednovanja. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike ili koji su uključeni u stavke Ostala financijska imovina ili Razno, tretiraju se kao zasebni udjeli.

Vrijednosni papiri koji se drže do dospijea vrijednosni su papiri s fiksnim ili točno utvrđenim plaćanjima i fiksnim rokom dospijea koje Hrvatska narodna banka namjerava držati do dospijea. Vrijednosni papiri koji se razvrstavaju kao oni koji se drže do dospijea tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju). Neutrživi vrijednosni papiri tretiraju se jednako. Vrijednosni papiri koji su razvrstani u one koji se drže do dospijea mogu se prodati prije njihova dospijea ako nastupi bilo koji od navedenih slučajeva:

- (a) ako se smatra da prodana količina nije značajna, u usporedbi s ukupnim iznosom portfelja vrijednosnih papira koji se drže do dospijea
- (b) ako se vrijednosni papiri prodaju tijekom jednog mjeseca prije datuma dospijea
- (c) u iznimnim okolnostima, kao što je značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja.

1.2.9. Priznavanje i vrednovanje financijske imovine

Financijska imovina jest sva imovina koja je:

- (a) gotovina
- (b) ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugoga financijskog instrumenta od drugog društva
- (c) ugovorno pravo na razmjenu financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno povoljni ili
- (d) vlasnički instrument drugog društva.

Zlato se vrednuje po tržišnoj vrijednosti.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri, osim onih koji se drže do dospijea, vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeca vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju i po tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se trenutno drže za potrebe monetarne politike vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju, sve premije ili diskonti se amortiziraju.

Utrživi vrijednosni papiri (osim dužničkih vrijednosnih papira koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike i onih klasificiranih kao oni koji se drže do dospijeca) i slična imovina vrednuju se ili po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju relevantne krivulje prinosa koja prevladava na datum bilance, za svaki vrijednosni papir. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne odvajaju se u svrhu vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. korištene su srednje tržišne cijene na dan 31. prosinca 2024.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeca i neutrživi vrijednosni papiri vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju vrijednosti. Neutržive dionice i svi drugi vlasnički instrumenti koji se drže kao trajna ulaganja vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju vrijednosti.

Potraživanja, salda kod banaka i krediti vrednuju se po nominalnoj vrijednosti, a strane valute preračunavaju se po tržišnom tečaju.

Načelo vrednovanja ulaganja u društva kćeri ili značajne udjele jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima.

Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju. Revalorizacija se provodi na neto osnovi, a ne na odnosnoj imovini.

Tržišna cijena

Tržišna cijena jest cijena koja se kotira za instrument za zlato, stranu valutu ili vrijednosne papire, obično ne uključuje obračunate ili umanjene kamate, ili na organiziranom tržištu, npr. burzi, ili na neorganiziranom tržištu, npr. izvanburzovnom tržištu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Financijska imovina procjenjuje se na datum bilance kako bi se utvrdilo postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine. Umanjenje vrijednosti jest smanjenje nadoknadivog iznosa ispod knjigovodstvene vrijednosti.

1.2.10. Repo ugovori

Hrvatska narodna banka ugovara kupnje/prodaje vrijednosnih papira ugovarajući ponovnu prodaju/kupnju u biti istih instrumenata na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu obratnog repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani dani kredit na strani imovine u bilanci u visini iznosa kredita. Vrijednosni papiri stečeni u sklopu obratnih repo ugovora ne revaloriziraju se, a dobit ili gubitak koji iz njih proizlaze ne iskazuju se u računu dobiti ili gubitka Hrvatske narodne banke.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani primljeni depozit na strani obveza u bilanci, dok stavka koja čini kolateral ostaje na strani imovine u bilanci. Prodane vrijednosne papire, koji se ponovno otkupljuju u skladu s repo ugovorima, Hrvatska narodna banka tretira kao da je ta imovina još uvijek dio portfelja iz kojeg je prodana.

1.2.11. Priznavanje i vrednovanje obveza

Obveza je sadašnja obveza Hrvatske narodne banke, proizišla iz prošlih događaja, za namiru koje se očekuje odljev resursa Hrvatske narodne banke kojima se ostvaruju gospodarske koristi, a iznos kojim će se ona podmiriti može se pouzdano izmjeriti.

Financijska obveza jest svaka obveza koja je zakonska obveza isporuke gotovine ili drugoga financijskog instrumenta drugom društvu ili razmjene financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni.

Novčanice i kovanice u optjecaju, obveze za primljene depozite, obveze po tekućim računima, obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i druge obveze prema zaposlenicima te ostale obveze evidentiraju se u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazuju prema nominalnoj vrijednosti transakcije koja se zasniva na ugovoru ili drugoj vjerodostojnoj ispravi koja potvrđuje nastanak obveze.

Troškovi izrade novčanica i kovanog novca eura iskazuju se u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

1.2.12. Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke (NSB-ovi) europodručja, koje zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice¹. Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjega radnog dana svakog mjeseca u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.² ESB-u je dodijeljeno 8% udjela ukupne vrijednosti euronovčanica u optjecaju, a preostalih 92% raspodijeljeno je nacionalnim središnjim bankama prema njihovim ponderima u ključu kapitala ESB-a. Udio novčanica dodijeljen svakoj nacionalnoj središnjoj banci objavljen je u bilanci pod stavkom pasive "Novčanice u optjecaju".

Razlika između vrijednosti euronovčanica koje su dodijeljene svakoj nacionalnoj središnjoj banci u skladu s ključem za raspodjelu novčanica i vrijednosti euronovčanica koje ona stvarno stavlja u optjecaj, također dovodi do remuneriranih³ salda unutar Eurosustava. Ta se potraživanja (ili obveze) objavljuju pod stavkom "Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava" (vidjeti "Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava" u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Od godine prijelaza na gotovinu eura⁴ do pet godina nakon godine prijelaza na gotovinu eura stanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica prilagođavaju se kako bi se izbjegle značajne promjene u relativnim prihodovnim pozicijama nacionalnih središnjih banaka u usporedbi s prethodnim godinama. Za usklađivanje se uzima u obzir razlika između prosječne vrijednosti novčanica u optjecaju svake nacionalne središnje banke u referentnom razdoblju⁵ i prosječne vrijednosti novčanica koje bi im bile dodijeljene tijekom tog razdoblja prema kapitalnom ključu ESB-a. Prilagodbe će se smanjivati u godišnjim fazama do prvog dana šeste godine nakon godine prijelaza na gotovinu eura, kada će se prihod od novčanica u potpunosti raspodijeliti razmjerno uplaćenim udjelima nacionalnih središnjih banaka u kapitalu ESB-a. U godini koja se razmatra prilagodbe su proizašle iz pristupanja Hrvatske narodne banke (u 2023.) i traju do kraja 2028.

---

¹ Odluka ESB-a od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (ESB/2010/29) (2011/67/EU) (OJ L 35, 9. 2. 2011., str. 26), sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

² Ključ raspodjele novčanica znači postotke koji se izračunavaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenu ključa upisanoga kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u preostalom ukupnom iznosu.

³ Odluka (EU) 2016/2248 ESB-a od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36), OJ L 347, 20. 12. 2016., str. 26, sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

⁴ Godina prijelaza na gotovinu eura odnosi se na godinu u kojoj su euronovčanice uvedene kao zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici.

⁵ Referentno razdoblje odnosi se na 24 mjeseca koji počinju 30 mjeseci prije dana kada euronovčanice postaju zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici, za Hrvatsku narodnu banku to je razdoblje od srpnja 2020. do lipnja 2022.

Prihodi i rashodi od kamata na ova stanja namiruju se kroz račune ESB-a i objavljuju pod stavkom "Neto kamatni prihod/(rashod)" u računu dobiti i gubitka.

Novčanice kuna u optjecaju se u godini prelaska na gotovinu eura iskazuju na poziciji bilance Novčanice u optjecaju, a nakon godine prelaska na gotovinu eura iskazuju se na poziciji Ostale obveze u okviru pasive bilance. Procijenjeni iznos novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku priznaje se kao prihod u računu dobiti i gubitka na temelju odluke Savjeta Hrvatske narodne banke.

U svrhu donošenja Odluke o priznavanju prihoda od novčanica kuna koje se neće vratiti iz optjecaja, stručna služba izrađuje Stručno mišljenje koje se dostavlja Savjetu Hrvatske narodne banke. Stručno mišljenje izrađuje se u skladu s Odlukom o metodologiji za izradu mišljenja stručne službe o procjeni nominalne vrijednosti novčanica kuna koje se neće vratiti iz optjecaja. Metodologija procjene preostalih novčanica kuna u optjecaju primjenjuje metodu izračunavanja trenda povrata novčanica kune na osnovi podataka o povratu novčanica kuna u razdoblju nakon 30. lipnja 2023. s pomoću linearnoga i eksponencijalnog trenda za petnaest sljedećih godina te metode izračunavanja povrata novčanica kuna koristeći se podacima o povratu nacionalnih valuta u tri države europodručja koje su posljednje uvele euro prije pridruživanja Republike Hrvatske europodručju. Iznos novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku procjenjuje se na kraju svake godine.

1.2.13. Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava

Salda unutar Eurosustava ponajprije proizlaze iz prekograničnih plaćanja u Europskoj uniji (EU) koja se podmiruju novcem središnje banke u eurima. Ove transakcije većinom pokreću privatni subjekti (tj. kreditne institucije, korporacije i pojedinci). One se namiruju u sustavu TARGET – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i dovode do bilateralnih salda na TARGET računima središnjih banaka EU-a. Plaćanja koja provode ESB i NSB-ovi također utječu na te račune. Sve se namire automatski agregiraju i prilagođavaju kako bi činile dio jedinstvene pozicije svakog NSB-a u odnosu na ESB. Kretanja na TARGET računima odražavaju se u računovodstvenim evidencijama ESB-a i NSB-a na dnevnoj bazi. Salda unutar Eurosustava Hrvatske narodne banke prema ESB-u proizašla iz sustava TARGET prikazana su u bilanci Hrvatske narodne banke kao pozicija imovine ili obveza pod "Potraživanja povezana sa sustavom TARGET" ili "Obveze povezane sa sustavom TARGET". Salda unutar ESSB-a prema NSB-ovima izvan europodručja koja ne proizlaze iz sustava TARGET objavljuju se ili pod "Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima" ili pod "Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima".

Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz sudjelujućeg udjela Hrvatske narodne banke u ESB-u iskazana su pod "Sudjelujući udio u ESB-u". Posebice ova stavka bilance uključuje: (a) uplaćeni udio NSB-ova u upisanom kapitalu ESB-a, (b) bilo koji neto iznos koji plaćaju NSB-ovi zbog povećanja njihovih udjela u vrijednosti kapitala ESB-a⁶ koji proizlazi iz svih prethodnih prilagodbi ključa kapitala ESB-a i (c) doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u odnosu na središnje banke država članica čija su odstupanja ukinuta. Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, a koja je Hrvatska narodna banka prenijela u trenutku pridruživanja Eurosustavu, nominirana su u eurima i iskazuju se pod "Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva".

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna neto stavka imovine/obveza pod "Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava" ili "Neto obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava" (vidjeti "Novčanice u optjecaju" u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Druga salda unutar Eurosustava nominirana u eurima (npr. privremena raspodjela dobiti ESB-a nacionalnim središnjim bankama, ako postoji, korespondentni računi i stanje zbog razlike između monetarnog prihoda koji se udružuje i redistribuiraju) prikazuju se kao jedna neto pozicija imovine ili obveza pod "Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)" ili "Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)".

1.2.14. Priznavanje prihoda

Na priznavanje prihoda primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) realizirani dobiti i realizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka
- (b) nerealizirani dobiti ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije
- (c) na kraju godine nerealizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka, ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije
- (d) nerealizirani gubici, iskazani u računu dobiti i gubitka, ne poništavaju se u sljedećim godinama na teret novih nerealiziranih dobitaka
- (e) nerealizirani gubici po bilo kojem vrijednosnom papiru, valuti ili udjelu u zlatu ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima u drugim vrijednosnim papirima, valutama ili zlatu

---

⁶ Kapital znači ukupni iznos ESB-ovih pričuva, računa revalorizacije i rezervacija ekvivalentnih pričuvama, umanjen za bilo koji gubitak prenesen iz prethodnih razdoblja. U slučaju prilagodba ključa kapitala tijekom financijske godine vrijednost kapitala također uključuje akumuliranu neto dobit ili neto gubitak ESB-a do datuma prilagodbe.

(f) gubici zbog umanjenja iskazuju se na kraju godine u računu dobiti i gubitka i ne smiju se poništavati u sljedećim godinama, osim ako se umanjenje smanji, a to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjenje bilo prvi put evidentirano.

Dobici i gubici od tečajnih razlika po računima MMF-a koji su vezani uz stranu valutu (SDR) i izraženi su u eurima, ako sve tečajne rizike snosi Ministarstvo financija, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz izdanih i kupljenih vrijednosnih papira, izračunavaju se i prikazuju kao dio kamatnog prihoda i amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospjeća vrijednosnih papira, prema metodi interne stope prinosa (efektivna kamatna stopa).

Obračuni nominirani u stranoj valuti preračunavaju se po tečaju na datum evidentiranja i utječu na valutnu poziciju.

Valutni odljevi koji uključuju promjenu u udjelu u određenoj valuti mogu dovesti do realizirane pozitivne ili negativne tečajne razlike.

1.2.15. Trošak transakcije

Metoda prosječnog troška primjenjuje se na dnevnoj osnovi za zlato, instrumente i vrijednosne papire u stranoj valuti, za izračun troškova stjecanja prodanih stavki, uzimajući u obzir utjecaj kretanja tečaja i/ili cijena.

Prosječni trošak imovine ili obveza smanjuje se ili povećava za nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka na kraju godine.

Za potrebe izračuna prosječnog troška nabave vrijednosnog papira sve kupnje tijekom dana dodaju se prema njihovoj kupovnoj cijeni držanju iz prethodnog dana kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak prije primjene iznosa prodaje za isti dan.

Kad postoji duga pozicija, neto priljevi valuta i zlata tijekom dana dodaju se stanju udjela prethodnog dana, po prosječnom tečaju ili cijeni zlata priljeva tijekom dana za svaku pojedinačnu valutu i zlato, kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak. U slučaju neto odljeva izračun realiziranog dobitka ili gubitka zasniva se na prosječnom trošku udjela u pojedinoj valuti ili udjela u zlatu za prethodni dan, tako da prosječni trošak ostane isti. Razlike u prosječnom tečaju / cijeni zlata između priljeva i odljeva izvršenih tijekom dana također dovode

do realiziranih dobitaka ili gubitaka. Kada postoji situacija obveze s obzirom na poziciju u stranoj valuti ili zlatu, na navedeni pristup primjenjuje se obratni postupak.

1.2.16. Revalorizacijski računi

Hrvatska narodna banka formira revalorizacijske račune radi ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Revalorizacijski računi formiraju se iz nerealiziranih dobitaka od ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Osim navedenih revalorizacijskih računa Hrvatska narodna banka formirala je i predulazne revalorizacijske račune iz nerealiziranih dobitaka nastalih prije datuma ili na datum ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav (bilješka br. 3 pod 14. Računi revalorizacije).

1.2.17. Rezervacije

Rezervacije su iznosi koji se izdvajaju prije utvrđivanja dobiti ili gubitka, za osiguranje od poznate ili očekivane obveze ili rizika, čiji se trošak ne može točno odrediti.

Rezervacije za rizike

Hrvatska narodna banka može formirati rezervacije za financijske rizike u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima (bilješka br. 3, pod 6 Rezervacije i br. 7 Upravljanje rizicima). Odluku o povećanju ili smanjenju rezervacija za financijske rizike donosi Savjet Hrvatske narodne banke. Prihodi i/ili rashodi od rezervacija za rizike evidentiraju se na izvještajni datum u skladu s Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Ostale rezervacije

Hrvatska narodna banka priznaje rezervaciju ako ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu koja je nastala na osnovi prošlih događaja, ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa te ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obveze. Ako sva tri navedena uvjeta nisu ispunjena, rezervacija se ne priznaje. Ostale rezervacije uključuju i rezervacije zbog umanjenja vrijednosti operacija monetarne politike.

Rezervacije se pregledavaju na kraju svakoga izvještajnog razdoblja i usklađuju kako bi odražavale najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s gospodarskim koristima, rezervacija se poništava. Prihodi ili rashodi nastali na osnovi rezervacija priznaju se u Računu dobiti i gubitka na kraju obračunskog razdoblja na koje se odnose.

1.2.18. Računovodstvena pravila za izvanbilančne financijske instrumente

Terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti uključuju se u neto valutne pozicije za izračun prosječnog troška i pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Dobici i gubici koji proizlaze iz izvanbilančnih instrumenata priznaju se i tretiraju na sličan način kao i kod bilančnih instrumenata.

Terminske transakcije u stranoj valuti

Terminske kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju terminske transakcije. Realizirani dobiti i gubici od prodajnih transakcija izračunavaju se primjenom prosječnog troška valutne pozicije na datum trgovanja, u skladu s postupkom dnevnog netiranja za kupnje i prodaje.

Razlika između promptnoga i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja). Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Na valutnu poziciju utječu terminske transakcije od datuma trgovanja po promptnom tečaju.

Terminske pozicije vrednuju se povezano s promptnom pozicijom iste valute, s prebijanjem svih razlika koje mogu nastati unutar jedne valutne pozicije. Saldo neto gubitka evidentira se terećenjem računa dobiti i gubitka kada premašuje prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na računu revalorizacije. Saldo neto dobiti knjiži se u korist računa revalorizacije.

Valutni ugovori o razmjeni

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u bilančnim računima na odgovarajući datum namire.

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju transakcija.

Prodajne transakcije priznaju se po promptnom tečaju transakcije. Stoga ne dolazi do dobitka ili gubitka.

Razlika između promptnoga i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja) i za kupnje i za prodaje. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Pozicija u stranoj valuti mijenja se samo zbog obračunatih transakcija nominiranih u stranoj valuti.

Terminska pozicija vrednuje se u vezi s povezanom promptnom pozicijom.

1.2.19. Oporezivanje

U skladu sa zakonskim odredbama Hrvatska narodna banka nije obveznik poreza na dobit.

1.2.20. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina priznaje se u bilanci prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iznimku čine zemljišta i zgrade koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja. Pri obračunu amortizacije primjenjuje se linearna metoda. Fer vrijednost zemljišta i zgrada zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka, a pri vrednovanju upotrijebljeni su određeni značajni ulazni podaci koji nisu tržišno provjerljivi.

Revalorizacijski dobitak od zemljišta i zgrada iskazuje se kao posebna stavka unutar pozicije Računi revalorizacije. Gubici iz revalorizacije terete revalorizacijske pričuve do visine prije priznatih revalorizacijskih viškova, a gubici iznad prije priznatih viškova terete račun dobiti i gubitka izvještajnog razdoblja.

Revalorizacijska se pričuva prenosi pri uporabi odnosne imovine. U tom je slučaju iznos prenesene pričuve razlika između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i amortizacije zasnovane na izvornom trošku nabave imovine. Revalorizacijska pričuva u vezi sa zemljištem i zgradama prenosi se u opće pričuve kad se imovina prestane priznavati. To uključuje prijenos cijele pričuve kad se imovina povuče iz uporabe ili otuđi. Prijenosi iz revalorizacijske pričuve u opće pričuve ne provode se preko računa dobiti i gubitaka.

Korisni vijek uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine prikazan je u sljedećoj tablici:

Naziv amortizacijske skupine	Korisni vijek uporabe za 2024. (broj godina uporabe)	Korisni vijek uporabe za 2023. (broj godina uporabe)
Nekretnine	20 – 50	20 – 50
Računala i računalna infrastruktura	5 – 8	5 – 8
Namještaj i oprema	2 – 20	2 – 20
Motorna vozila	4	4
Programska oprema i licencije	do 10	do 10

Najmovi

Na datum početka najma Hrvatska narodna banka priznaje imovinu s pravom uporabe i obveze po najmu. Imovina s pravom uporabe početno se mjeri po trošku, a obveza po najmu mjeri se po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do tog datuma. Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću MRO (engl. *main refinancing operations*) stope ESB-a. Nakon datuma početka najma imovina s pravom uporabe mjeri se primjenom modela troška.

Hrvatska narodna banka ne priznaje imovinu s pravom uporabe kod kratkoročnih najmova i najmova s odnosnom imovinom niske vrijednosti. Plaćanja najmova povezana s kratkoročnim najmovima i najmovima s odnosnom imovinom niske vrijednosti priznaju se kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Komponente ugovora o najmu koje se ne odnose na najam ne odvajaju se od komponenata koje se odnose na najam, već se svaka komponenta koja se odnosi na najam i sve povezane komponente koje se ne odnose na najam obračunavaju kao jedinstvena komponenta najma.

Imovina s pravom uporabe amortizira se primjenom linearne metode, od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum skoriji.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine preispituje se na kraju svakoga izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji mogućeg umanjenja vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu s neodređenim korisnim vijekom upotrebe te

nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi nadoknadiivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njezina nadoknadivog iznosa. Jedinica koja stvara novac najmanja je određiva skupina imovine koja stvara priljeve novca koji su uglavnom neovisni o priljevu novca od druge imovine ili drugih skupina imovine. Jedinica koja stvara novac za Hrvatsku narodnu banku cijela je Hrvatska narodna banka.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobit ili gubitak.

Nadoknadiiva vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac njezina je fer vrijednost umanjena za troškove otuđenja ili njezina vrijednost pri uporabi, ovisno o tome što je više. Vrijednost pri uporabi sadašnja je vrijednost budućih novčanih tokova za koju se očekuje da će proizaći iz imovine ili jedinice koja stvara novac. Vrijednost pri uporabi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost s pomoću diskontne stope koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja da bi se utvrdilo je li gubitak umanjen ili više i ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ako je došlo do promjena u procjenama koje su bile primijenjene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

1.3. Primjena procjena i prosudba

Pri pripremi financijskih izvještaja za 2024. rukovodstvo se koristilo određenim prosudbama, procjenama i pretpostavkama koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Te se procjene zasnivaju na najboljim saznanjima rukovodstva o aktualnim događajima i radnjama, a stvarni se rezultati na kraju mogu razlikovati od tih procjena. Procjene se primjenjuju pri procjeni korisnog vijeka uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine, pri procjeni izloženosti Hrvatske narodne banke financijskim rizicima u svrhu formiranja rezervacija za financijske rizike, pri procjeni visine ostalih rezervacija kao i pri procjeni iznosa novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku, a koji se priznaje kao prihod u računu dobiti i gubitka.

1.4. Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka

Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka Hrvatske narodne banke provodi se u skladu s člankom 57. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Dobit Hrvatske narodne banke iskazana u financijskoj godini raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna u skladu s odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti prihod je državnog proračuna. Iznimno, ako visina općih pričuva na posljednji dan financijske godine bude niža od donjeg iznosa općih pričuva utvrđenog u skladu s člankom 55. stavkom 2. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Savjet Hrvatske narodne banke donijet će odluku da se u opće pričuve raspoređuje iznos dobiti potreban za doseganje donjeg iznosa općih pričuva, dok se preostala dobit raspoređuje tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti jest prihod državnog proračuna.

Gubitak Hrvatske narodne banke najprije se pokriva iz općih pričuva, a ako je gubitak Hrvatske narodne banke veći od iznosa općih pričuva, iznos gubitka koji prelazi visinu općih pričuva pokrit će se iz dobiti sljedećih godina. Dobit koju će Hrvatska narodna banka iskazati u sljedećim godinama najprije će se iskoristiti za pokriće gubitka iz prethodnih godina.

Ako je tijekom dužeg razdoblja ukupni kapital Hrvatske narodne banke umanjen za gubitak iz prethodnih godina manji od temeljnoga kapitala Hrvatske narodne banke, potrebni iznos do visine temeljnoga kapitala osigurat će se u državnom proračunu u sljedećem srednjoročnom razdoblju. U smislu ove odredbe ukupni kapital Hrvatske narodne banke čine temeljni kapital, opće pričuve, revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike.

BILJEŠKA br. 2 – Stavke imovine

1. Zlato i potraživanja u zlatu

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Količina u uncama zlata	450,25	450,25	–	–
<i>Cijena</i>				
EUR/unca zlata	2.511,069	1.867,828	643,241	34,44
Knjigovodstvena vrijednost u tisućama eura	1.131	841	290	34,44

Vrijednost zlata i potraživanja u zlatu promijenila se zbog povećanja cijene unce zlata.

2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u eurima</i>				
Članska kvota	899.906	872.143	27.763	3,18
Mjenice nominirane u eurima	(897.035)	(869.360)	(27.675)	(3,18)
Račun MMF-a 1	(2.344)	(2.272)	(72)	(3,17)
<i>Rezervna pozicija u MMF-u</i>	527	511	16	3,13
Račun MMF-a 2	(32)	(31)	(1)	(3,23)
<i>Ukupno</i>	495	480	15	3,13
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u posebnim pravima vučenja</i>				
Devizni tekući račun kod MMF-a	1.298.273	1.204.461	93.812	7,79
Depozit PRG-HIPC fonda	–	631	(631)	(100)
Depozitni i investicijski račun PRGT fonda	651	–	651	–
<i>Ukupno</i>	1.298.924	1.205.092	93.832	7,79
Ukupno	1.299.419	1.205.572	93.847	7,78

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za Međunarodni monetarni fond i depozitar Međunarodnoga monetarnog fonda.

Devizni tekući račun i depozit te obveze za neto kumulativnu alokaciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda nominirani su u posebnim pravima vučenja (SDR) i mjere se po nominalnoj vrijednosti.

Članska kvota, mjenice te računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 mjere se po nominalnoj vrijednosti, nominirani su u eurima i vezani uz SDR (revaloriziraju se na izvještajni datum primjenom tečaja SDR-a na taj datum).

Na temelju Odluke o davanju suglasnosti za sklapanje novoga Sporazuma o beskamatnome depozitu kod Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF) u korist fonda Poverty Reduction and Growth – Heavily Indebted Poor Countries Trust (PRG-HIPC fond), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 20. prosinca 2018., potpisan je Sporazum o beskamatnom depozitu između Hrvatske narodne banke i MMF-a, kao upravitelja PRG-HIPC fonda, kojim se sredstva u iznosu od 519.161 SDR-a deponiraju beskamatno u korist PRG-HIPC fonda. PRGT – Poverty Reduction and Growth Trust poseban je fond unutar MMF-a koji pruža financijsku potporu zemljama s niskim dohotkom, uz vrlo povoljne (koncesivne) uvjete. Depozit Hrvatske narodne banke u korist PRG-HIPC fonda dospio je 30. rujna 2024. te je potpisan novi Sporazum između MMF-a i Hrvatske narodne banke prema kojemu se iznos od 519.161 SDR-a, po dospijeću depozita u korist PRG-HIPC fonda, ulaže na depozitni i investicijski račun (Deposit and Investment Account – DIA) Fonda za smanjenje siromaštva i rast (Poverty and Reduction and Growth Trust – PRGT), kojim upravlja MMF.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	1.659.048	1.348.200	310.848	23,06
Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	239.796	314.428	(74.632)	(23,74)
Ukupno	1.898.844	1.662.628	236.216	14,21

2.2.1. Vrijednosni papiri

U tablici u nastavku prikazana su Ulaganja u vrijednosne papire izvan europodručja nominirana u stranoj valuti.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospjeća	533.597	627.683	(94.086)	(14,99)
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	1.125.451	720.517	404.934	56,20
Ukupno	1.659.048	1.348.200	310.848	23,06

U 2024. znatno su povećana ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospjeća, pri čemu je dio povećanja došao od preusmjeravanja ulaganja iz utrživih dužničkih vrijednosnih papira osim onih koji se drže do dospjeća.

Ulaganja u vrijednosne papire po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	1.529.066	1.210.636	318.430	26,30
Ostale valute	129.982	137.564	(7.582)	(5,51)
Ukupno	1.659.048	1.348.200	310.848	23,06

2.2.2. Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Gotovina i sredstva na tekućim računima	1.537	2.536	(999)	(39,39)
Depoziti kod drugih banaka	19.251	18.099	1.152	6,36
Obratni repo ugovori	26.182	112.579	(86.397)	(76,74)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	192.826	181.214	11.612	6,41
Ukupno	239.796	314.428	(74.632)	(23,74)

U 2024. smanjila su se ulaganja u obratne repo ugovore u američkim dolarima u korist drugih instrumenata ulaganja.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina
po valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	238.669	312.175	(73.506)	(23,55)
Ostale valute	1.127	2.253	(1.126)	(49,98)
Ukupno	239.796	314.428	(74.632)	(23,74)

3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospjeća	48.436	–	48.436	–
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	329.120	232.424	96.696	41,60
Salda kod banaka, krediti i ostala imovina	198.095	254.047	(55.952)	(22,02)
Ukupno	575.651	486.471	89.180	18,33

Sva su ulaganja na ovoj stavci u američkim dolarima.

4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	758.749	852.849	(94.100)	(11,03)
Ukupno	758.749	852.849	(94.100)	(11,03)

Vrijednost utrživih dužničkih vrijednosnih papira smanjila se zbog dospjeća pojedinih vrijednosnih papira u 2024.

5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima

U skladu s člankom 32.4. Statuta ESSB-a i ESB-a gubitke od operacija monetarne politike, kad bi se

materijalizirali, dijele, odlukom Upravnog vijeća, u cijelosti nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećim udjelima u ključu kapitala ESB-a (bilješka br. 3, pod 13. Rezervacije). Gubici se mogu materijalizirati samo ako i druga ugovorna strana propadne i ako povrat sredstava primljenih od realizacije kolaterala koji je osigurala druga ugovorna strana nije dostatan. Za određene kolaterale, koje nacionalne središnje banke mogu prihvatiti prema vlastitoj odluci, Upravno vijeće ESB-a isključilo je podjelu rizika.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Glavne operacije refinanciranja	43.000	55.000	(12.000)	(21,82)
Operacije dugoročnijeg refinanciranja	–	–	–	–
Obratne operacije fine prilagodbe	–	–	–	–
Obratne strukturne operacije	–	–	–	–
Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–	–	–
Kreditni vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–
Ukupno	43.000	55.000	(12.000)	(21,82)

5.1. Glavne operacije refinanciranja

Glavne operacije refinanciranja izvode se putem povratnih transakcija koje osiguravaju likvidnost s učestalošću i rokom dospijeaća od obično tjedan dana, na temelju standardnih aukcija. Od listopada 2008. te su se operacije provodile putem aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom. Ove operacije igraju ključnu ulogu u postizanju ciljeva upravljanja kamatnom stopom, upravljanja tržišnom likvidnošću i prenošenja stajališta monetarne politike.

5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja

Cilj je ovih operacija pružiti drugim ugovornim stranama dodatno dugoročnije refinanciranje. Ove su operacije provedene po nepromjenjivoj kamatnoj stopi s raspodjelom ukupnog iznosa ponude.

Seriji od sedam ciljanih tromjesečnih operacija dugoročnijeg refinanciranja (TLTRO III) uvedenih 2019. Upravno vijeće dodalo je u prosincu 2020. još tri operacije koje su provedene između lipnja i prosinca 2021. Ove su operacije imale dospijeaće tri godine, te je stoga posljednja operacija dospjela u 2024. Za sve TLTRO-III, počevši 12 mjeseci nakon namire svake operacije, sudionici su imali na tromjesečnoj osnovi opciju prekida ili smanjenja iznosa dotičnog TLTRO-a prije dospijeaća. Stope zaduživanja u ovim operacijama mogle su biti čak do 50 baznih bodova ispod prosječne kamatne stope na prekononočne depozite u razdoblju od 24. lipnja 2020. do 23. lipnja 2022., ali ni u kojem slučaju nisu mogle pasti ispod –1%, a mogu biti i jednake prosječnoj

(za relevantno razdoblje) kamatnoj stopi na prekonoćne depozite tijekom ostatka trajanja iste operacije⁷.

Stvarne kamatne stope mogle su biti poznate samo pri dospijeću ili prijevremenoj otplati svake operacije, a prije toga pouzdana procjena rabila se za izračun obračunatih kamata TLTRO III. Za financijske izvještaje za 2023. kamatna stopa za obračune bila je indeksirana prema prosječnoj primjenjivoj ključnoj kamatnoj stopi ESB-a od početka posljednjeg razdoblja obračuna kamata ovih operacija, koje je započelo 23. studenoga 2022. (Svaka razlika između obračunatih i stvarnih kamata odražava se na rezultatu za 2024.)

5.3. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratnim operacijama fine prilagodbe želi se regulirati stanje tržišne likvidnosti i usmjeravati kamatne stope, posebno kako bi se ublažili učinci na kamatne stope uzrokovani neočekivanim tržišnim fluktuacijama. Zbog svoje prirode izvršavaju se na *ad hoc* osnovi.

5.4. Obratne strukturne operacije

To su obratne transakcije na otvorenom tržištu na standardnim aukcijama kako bi se Eurosustavu omogućilo da prilagodi svoju strukturnu poziciju likvidnosti u odnosu na financijski sektor.

5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana

Druge ugovorne strane mogu se koristiti mogućnošću posudbe na kraju dana od nacionalnih središnjih banaka radi postizanja prekonoćne likvidnosti po prethodno određenoj kamatnoj stopi uz prihvatljivu imovinu kao kolateral.

5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na gotovinu isplaćenu drugim ugovornim stranama u onim slučajevima kada tržišna vrijednost kolaterala premašuje utvrđenu točku aktivacije koja implicira višak kolaterala u odnosu na nepodmirene operacije monetarne politike.

---

⁷ Dana 27. listopada 2022. Upravno vijeće odlučilo je da će se, od 23. studenoga 2022. do datuma dospijeća ili datuma prijevremene otplate svake dotične nepodmirene operacije TLTRO III, kamatna stopa na operacije TLTRO III indeksirati prema prosječnim primjenjivim ključnim kamatnim stopama ESB-a tijekom ovog razdoblja.

6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi i depoziti	6	2	4	200,00
Obratni repo ugovori	50.000	–	50.000	–
Monetarne operacije prije ulaska u Eurosustav	366.315	366.315	–	–
Depoziti vezani uz poziv za uplatu marže (po repo ugovorima)	8.828	–	8.828	–
Ukupno	425.149	366.317	58.832	16,06

7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Ostali vrijednosni papiri	11.328.824	12.554.465	(1.225.641)	(9,76)
Ukupno	11.328.824	12.554.465	(1.225.641)	(9,76)

7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

	Početak	Završetak ⁸	Odluka	Prihvatljivi vrijednosni papiri ⁹
Program za tržišta vrijednosnih papira (SMP – Securities Markets Programme)				
SMP	svibanj 2010.	rujan 2012.	ESB/2010/5	Javni i privatni dužnički vrijednosni papiri izdani u europodručju ¹⁰
Program kupnje imovine (APP – Asset purchase programme)				
CBPP3	listopad 2014.	lipanj 2023.	ESB/2020/8, sa svim izmjenama	Pokrivene obveznice rezidenata europodručja
ABSPP	studeni 2014.	lipanj 2023.	ESB/2014/45, sa svim izmjenama	Nadređene i garantirane mezaninske tranše vrijednosnih papira osiguranih imovinom rezidenata europodručja
PSPP	ožujak 2015.	lipanj 2023.	ESB/2020/9	Obveznice koje su izdale središnje, regionalne ili lokalne vlasti europodručja ili priznate agencije, kao i međunarodne organizacije i multilateralne razvojne banke koje se nalaze u europodručju
CSPP	lipanj 2016.	lipanj 2023.	ESB/2016/16, sa svim izmjenama	Obveznice i komercijalni zapisi koje su izdale nebankovne korporacije osnovane u europodručju
Privremeni hitni program kupnje zbog pandemije (PEPP – Pandemic emergency purchase programme)				
PEPP	ožujak 2020.	prosinac 2024.	ESB/2020/17, sa svim izmjenama	Sve kategorije imovine prihvatljive pod APP

⁸ Za SMP "završetak" se odnosi na završetak programa, dok za APP i PEPP na završetak kupnji.

⁹ Dodatni kriteriji prihvatljivosti za pojedine programe mogu se pronaći u odlukama Upravnog vijeća.

¹⁰ U okviru SMP-a kupljeni su samo dužnički vrijednosni papiri javnog sektora koje je izdalo pet država europodručja.

Portfelj programa kupnje imovine (APP)¹¹ nastavio se smanjivati u 2024. jer od srpnja 2023. Eurosustav nije reinvestirao isplate glavnica vrijednosnih papira koji su dospijevali¹².

Što se tiče PEPP-a¹³, slijedom odluke Upravnog vijeća iz prosinca 2023.¹⁴, u prvoj polovini 2024. Eurosustav je nastavio reinvestirati, u cijelosti, isplate glavnica dospjelih vrijednosnih papira. U drugoj polovini godine, PEPP portfelj se prosječno smanjivao za 7,5 milijardi mjesečno jer Eurosustav nije reinvestirao sve isplate glavnica dospjelih vrijednosnih papira. Ponovna ulaganja u okviru PEPP-a obustavljena su krajem 2024.

Vrijednosni papiri kupljeni u okviru ovih programa vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju.

Upravno vijeće redovito procjenjuje financijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u okviru ovih programa. U tom kontekstu, testovi umanjenja vrijednosti provode se na godišnjoj razini, primjenom podataka na kraju godine, a odobrava ih Upravno vijeće. U ovim se testovima pokazatelji umanjenja procjenjuju zasebno za svaki program. U slučajevima kada se uoče pokazatelji umanjenja, provodi se daljnja analiza kako bi se potvrdilo da umanjenje nije utjecalo na novčane tokove odnosnih vrijednosnih papira.

Hrvatska narodna banka nema vrijednosnih papira koji se iskazuju pod stavkom imovine 7.1. u bilanci stanja nacionalne središnje banke. U skladu s odlukom Upravnog vijeća donesenom na temelju članka 32. stavka 4. Statuta ESSB-a, gubitke od držanja vrijednosnih papira, ako se ostvare, u cijelosti dijele nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećem kapitalnom ključu ESB-a, osim za državne papire iz programa PSPP i PEPP.

Prema testu umanjenja provedenom krajem 2024. godine na vrijednosnim papirima kupljenima u okviru programa CSPP (engl. Corporate Sector Purchase Programme) i PEPP-CORP (engl. Pandemic Emergency Purchase Programme), Upravno vijeće identificiralo je dva indikatora umanjenja. Upravno vijeće smatra da utvrđeni pokazatelji umanjenja nisu utjecali na procijenjene buduće novčane tokove te stoga na kraju godine nisu zabilježeni nikakvi gubici od umanjenja vrijednosti u okviru ovih programa. Nadalje, nisu zabilježeni gubici od umanjenja vrijednosti u odnosu na druge vrijednosne papire kupljene u okviru ostalih programa.

---

¹¹ Dodatne pojedinosti o APP-u mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a](#).

¹² Pogledajte [priopćenje za javnost](#) o Odlukama Upravnog vijeća od 15. lipnja 2023.

¹³ Dodatne pojedinosti o PEPP-u mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a](#).

¹⁴ Pogledajte [priopćenje za javnost](#) o Odlukama Upravnog vijeća od 14. prosinca 2023.

7.2. Ostali vrijednosni papiri

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	9.465.881	10.594.369	(1.128.488)	(10,65)
Obveznice Republike Hrvatske	1.862.943	1.960.096	(97.153)	(4,96)
Ukupno	11.328.824	12.554.465	(1.225.641)	(9,76)

Na ovoj poziciji iskazuju se vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav, i to obveznice Republike Hrvatske koje je Hrvatska narodna banka kupila s ciljem održavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava zbog pandemije bolesti COVID-19.

Hrvatska narodna banka u 2024. prodala je 29.000 tisuća eura (nominalna vrijednost) vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospjeća zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom.

9. Potraživanja unutar Eurosustava

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Sudjelujući udio u ESB-u	417.637	420.517	(2.880)	(0,68)
Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	313.957	327.152	(13.195)	(4,03)
Potraživanja povezana sa sustavom TARGET	4.730.043	16.080.813	(11.350.770)	(70,59)
Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	17.024.132	13.347.239	3.676.893	27,55
Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	–	–	–	–
Ukupno	22.485.769	30.175.721	(7.689.952)	(25,48)

9.1. Sudjelujući udio u ESB-u

Za Hrvatsku narodnu banku ova stavka bilance uključuje uplaćeni udio u upisanom kapitalu ESB-a u iznosu od 68.511 tisuća eura (31.12.2023.: 71.391 tisuću eura) i doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u iznosu od 349.126 tisuća eura (31.12.2023.: 349.126 tisuću eura).

U skladu s člankom 28. Statuta ESSB-a nacionalne središnje banke ESSB-a jedini su upisnici kapitala ESB-a. Upisi ovise o udjelima koji su fiksni u skladu s člankom 29. Statuta ESSB-a i prilagođavaju se svakih pet godina ili kad god dođe do promjene u sastavu nacionalnih središnjih banaka ESSB-a. Posljednja takva prilagodba stupila je na snagu 1. siječnja 2024.

Na temelju Odluke Vijeća 2003/517/EZ od 15. srpnja 2003. o statističkim podacima koji se koriste za prilagodbu ključa za upis kapitala Europske središnje banke¹⁵, udjeli u ključu kapitala nacionalnih središnjih banaka usklađeni su kako slijedi 2. siječnja 2024., putem prijenosa između nacionalnih središnjih banaka:

Tablica 1. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka kapitalu ESB-a

NSB	Ključ za upis kapitala do 31. 12. 2023., %	Ključ za upis kapitala od 1. 1. 2024., %
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,9630	3,0005
Deutsche Bundesbank	21,4394	21,7749
Eesti Pank	0,2291	0,2437
Central Bank of Ireland	1,3772	1,7811
Bank of Greece	2,0117	1,8474
Banco de España	9,6981	9,669
Banque de France	16,6108	16,3575
Hrvatska narodna banka	0,6595	0,6329
Banca d'Italia	13,8165	13,0993
Central Bank of Cyprus	0,1750	0,1802
Latvijas Banka	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas	0,4707	0,4826
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	0,2976
Central Bank of Malta	0,0853	0,1053
De Nederlandsche Bank	4,7662	4,8306
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	2,4175
Banco de Portugal	1,9035	1,9014
Banka Slovenije	0,3916	0,4041
Národná banka Slovenska	0,9314	0,9403
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4939	1,4853
Ukupno za nacionalne središnje banke europodručja	81,9881	81,7681
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,9832	0,9783
Česká národní banka	1,8794	1,9623
Danmarks Nationalbank	1,7591	1,7797
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	1,5819
Narodowy Bank Polski	6,0335	6,0968
Banca Națională a României	2,8289	2,8888
Sveriges Riksbank	2,9790	2,9441
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja	18,0119	18,2319
SVEUKUPNO	100,00	100,00

Dana 1. siječnja 2024. udio Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a koji iznosi 10.825.007 tisuća eura smanjio se s 0,6595% na 0,6329% i stoga se stavka imovine 9.1. "Sudjelujući udio u ESB-u" smanjila za 2.880 tisuća eura te sada iznosi 68.511 tisuća eura.

¹⁵ [OJ L 181, 19. 7. 2003.](#), str. 43

9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

Iznos od 313.957 tisuća eura čini potraživanje Hrvatske narodne banke proizašlo iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, kada se Hrvatska narodna banka pridružila Eurosustavu. U skladu s člankom 30. stavkom 2. Statuta ESSB-a ti su doprinosi fiksni razmjerno udjelu nacionalnih središnjih banaka u upisanom kapitalu ESB-a.

S obzirom na petogodišnju prilagodbu pondera nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a na dan 1. siječnja 2024., ponder Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a smanjio se. S obzirom na smanjenje ključa za upis kapitala, potraživanje Hrvatske narodne banke denominirano u eurima smanjilo se za 13.195 tisuća eura na 313.957 tisuća eura 1. siječnja 2024.

Remuneracija ovih potraživanja izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja (MRO)¹⁶, prilagođenoj da odražava nulti povrat na zlatnu komponentu (vidi bilješku 6. Događaji nakon datuma bilance).

9.3. Potraživanja povezana sa sustavom TARGET

Ova se stavka sastoji od stanja Hrvatske narodne banke prema ESB-u u sustavu TARGET (vidi „Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Remuneracija ovih potraživanja (s iznimkom salda proizašlih iz *back-to-back swap* transakcija u vezi s operacijama pružanja likvidnosti u američkim dolarima) izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja (vidi bilješku 6. Događaji nakon datuma bilance).

9.4. Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava

Ova se stavka sastoji od potraživanja Hrvatske narodne banke prema Eurosustavu u vezi s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava (vidjeti "Novčanice u optjecaju" i "Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava" u bilješkama o računovodstvenim politikama). Povećanje u usporedbi sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. nastalo je zbog smanjenja iznosa novčanica eura koje je Hrvatska narodna banka pustila u optjecaj u 2024. (bilješka br. 3, pod 1. Novčanice u optjecaju).

---

¹⁶ Više o kamatnim stopama ESB-a vidjeti [ovdje](#).

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

Remuneracija ovih potraživanja izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja (vidi bilješku 6. Događaji nakon datuma bilance).

11. Ostala imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	113.237	110.045	3.192	2,90
Ostala financijska imovina	20.166	15.675	4.491	28,65
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	9.642	2.196	7.446	339,07
Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	216.945	212.161	4.784	2,25
Razno	4.670	24.127	(19.457)	(80,64)
Ukupno	364.660	364.204	456	0,13

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku – nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u tijeku – nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnja 2024.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.010	10.844	43.067	9.380	1.209	5.125	141.635	10.359	2.021	12.380	154.015
Akumulirana amortizacija	–	(3.565)	(25.869)	(5.993)	(1.174)	–	(36.601)	(7.369)	–	(7.369)	(43.970)
Neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Nove nabavke	–	4.124	1.158	917	114	8.191	14.504	–	–	–	14.504
Prijenos u upotrebu	521	–	1.592	657	798	(3.568)	–	362	(362)	–	–
Revalorizacija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Umanjenje vrijednosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Neto otpisi	(73)	–	–	–	–	–	(73)	–	–	–	(73)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka broj 5, točka 7.)	(1.152)	(2.314)	(5.888)	(972)	(94)	–	(10.420)	(819)	–	(819)	(11.239)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje Stanje 31. prosinca 2024.	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237
Stanje 31. prosinca 2024.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.458	14.968	45.712	10.654	2.121	9.748	155.661	10.709	1.659	12.368	168.029
Akumulirana amortizacija	(1.152)	(5.879)	(31.652)	(6.665)	(1.268)	–	(46.616)	(8.176)	–	(8.176)	(54.792)
Neto knjigovodstvena vrijednost	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku – nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u tijeku – nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnja 2023.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	64.138	7.152	34.393	7.237	1.182	4.041	118.143	9.462	2.918	12.380	130.523
Akumulirana amortizacija	(2.925)	(1.475)	(21.106)	(5.766)	(1.159)	–	(32.431)	(6.633)	–	(6.633)	(39.064)
Neto knjigovodstvena vrijednost	61.213	5.677	13.287	1.471	23	4.041	85.712	2.829	2.918	5.747	91.459
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	61.213	5.677	13.287	1.471	23	4.041	85.712	2.829	2.918	5.747	91.459
Nove nabavke	124	3.692	6.958	2.607	27	3.457	16.865	–	–	–	16.865
Prijenos u upotrebu	171	–	2.165	37	–	(2.373)	–	897	(897)	–	–
Revalorizacija	11.484	–	–	–	–	–	11.484	–	–	–	11.484
Umanjenje vrijednosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Neto otpisi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka broj 5. točka 7.)	(982)	(2.090)	(5.212)	(728)	(15)	–	(9.027)	(736)	–	(736)	(9.763)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	72.010	7.279	17.198	3.587	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Stanje 31. prosinca 2023.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.010	10.844	43.067	9.380	1.209	5.125	141.635	10.359	2.021	12.380	154.015
Akumulirana amortizacija	–	(3.565)	(25.869)	(5.993)	(1.174)	–	(36.601)	(7.369)	–	(7.369)	(43.970)
Neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.587	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045

11.3. Ostala financijska imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dionice BIS-a	5.563	5.563	–	–
Dionice SWIFT-a	189	10	179	1.790,00
Ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca	14.414	10.102	4.312	42,68
Ukupno	20.166	15.675	4.491	28,65

U skladu sa Statutom BIS-a uplaćeno je 25% vrijednosti upisanih dionica, a ostatak od 75% čini "kapital na poziv", tj. uplaćuje se po pozivu BIS-a. U 2024. Hrvatska narodna banka dobila je dividendu u iznosu od 1.107 tisuća eura (2023.: 849 tisuća eura).

Prema članku 11. Statuta *Society for Worldbank Interbank Financial Telecommunication* (SWIFT) preraspodjela dionica SWIFT-a odvija se najmanje svake tri godine i provedena je tijekom prvog tromjesečja 2024. na temelju financijskog doprinosa za plaćene mrežne usluge između 1. siječnja i 31. prosinca 2023. Hrvatska narodna banka kupila je u 2024. godini 23 dionice SWIFT-a u ukupnoj vrijednosti 179 tisuća eura te sada posjeduje 29 dionica SWIFT-a.

Hrvatska kovnica novca d.o.o. domaće je trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja novca i medalja od zlata i drugih plemenitih metala, proizvodnja kovanoga i prigodnoga optjecajnog novca, proizvodnja nakita i srodnih proizvoda te trgovina zlatom i drugim plemenitim metalima, jubilarnim kovanim novcem i medaljama od zlata i drugih plemenitih metala. Vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatske kovnice novca iznosi 100%, a načelo vrednovanja jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima. Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se jer ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca nije kvantitativno ni kvalitativno značajno.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Neto vrijednost imovine 1. 1. 2024.	10.102
Revalorizacija u 2024.	4.312
Neto vrijednost imovine 31. 12. 2024.	14.414

11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	9.642	–	9.642	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	–	2.196	(2.196)	(100,00)
Ukupno	9.642	2.196	7.446	359,07

11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti kod drugih banaka	79	89	(10)	(11,24)
Devizni vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospeljeća	3.699	1.561	2.138	136,96
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća	13.056	5.523	7.533	136,39
Vrijednosni papiri u eurima koji se drže do dospeljeća	30.166	36.401	(6.235)	(17,13)
Vrijednosni papiri koji su se držali za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	14.971	14.974	(3)	(0,02)
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike	4	28	(24)	(85,71)
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	4.342	3.411	931	27,29
Devizni obratni repo ugovori	359	561	(202)	(36,01)
Obratni repo ugovori u eurima	204	–	204	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	3.967	4.761	(794)	(16,68)
Remuneracija za potraživanja unutar Eurosustava	141.915	141.151	764	0,54
Unaprijed plaćeni troškovi	4.180	3.699	481	13,00
Ostalo	3	2	1	50,00
Ukupno	216.945	212.161	4.784	2,25

Na podstavci A 11.5. iskazuju se obračunate kamate po raznim osnovama, a najveći dio ove stavke odnosi se na obračunate remuneracije za potraživanja unutar Eurosustava, i to za TARGET iznos od 28.078 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 55.038 tisuća eura), s osnove usklade euronovčanica unutar Eurosustava iznos

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

od 102.627 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 75.417 tisuća eura), a za prenesene devizne pričuve u ESB iznos od 11.210 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 10.696 tisuća eura).

11.6. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Numizmatika	1.301	1.341	(40)	(2,98)
Potraživanja	1.307	1.342	(35)	(2,61)
Dani predujmovi	231	19.790	(19.559)	(98,83)
Ostala materijalna imovina	1.495	1.285	210	16,34
Ostalo	336	369	(33)	(8,94)
Ukupno	4.670	24.127	(19.457)	(80,64)

U okviru Danih predujmova nema predujmova za izradu eurokovanica (31. prosinca 2023.: 19.719 tisuća eura).

BILJEŠKA br. 3 – Stavke pasive

1. Novčanice u optjecaju

Pod stavkom novčanice u optjecaju iskazuje se udio Hrvatske narodne banke u ukupnom iznosu novčanica eura u optjecaju (vidi bilješku Novčanice u optjecaju u bilješkama o računovodstvenim politikama).

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Novčanice eura koje Hrvatska narodna banka stavlja u optjecaj	(5.715.123)	(1.749.759)	(3.965.364)	(226,62)
Obveza koja proizlazi iz ESB-ova udjela u novčanicama eura u optjecaju	(983.526)	(1.008.523)	24.997	2,48
Potraživanje prema ponderu Hrvatske narodne banke u kapitalnom ključu ESB-a	18.007.658	14.355.762	3.651.896	25,44
Ukupno novčanice eura u optjecaju	11.309.009	11.597.480	(288.471)	(2,49)
Novčanice kuna u optjecaju	–	483.806	(483.806)	(100,00)
Ukupno novčanice u optjecaju	11.309.009	12.081.286	(772.277)	(6,39)

Tijekom 2024. ukupna vrijednost novčanica u optjecaju unutar Eurosustava povećala se za 1,35%. Prema ključu raspodjele Hrvatska narodna banka imala je u optjecaju novčanica eura u vrijednosti od 11.309.009 tisuća eura na kraju godine, u usporedbi s 11.597.480 tisuća eura na kraju 2023. Vrijednost novčanica

euru koje je stvarno izdala Hrvatska narodna banka smanjila se tijekom 2024., a budući da je to bilo manje od dodijeljenog iznosa, razlika od 17.024.132 tisuće eura (u usporedbi s 13.347.239 tisuća eura na dan 31. prosinca 2023.) prikazana je pod podstavkom imovine 9.4. "Neto potraživanja povezana s raspodjelom novčanica eura unutar Eurosustava".

2. Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)	953.326	880.569	72.757	8,26
Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	15.112.325	16.758.412	(1.646.087)	(9,82)
Oročeni depoziti	—	—	—	—
Obratne operacije fine prilagodbe	—	—	—	—
Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	—	—	—	—
Ukupno	16.065.651	17.638.981	(1.573.330)	(8,92)

2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)

Tekući računi jesu stanja na transakcijskim računima kreditnih institucija koje su obvezne držati minimalnu pričuvu, isključujući sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i račune kreditnih institucija izuzete od obvezne minimalne pričuve, koji se objavljuju zasebno pod stavkom obveza "Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima".

Salda minimalne pričuve banaka remuneriraju se po posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju je primijenio Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja do 20. prosinca 2022., a između 21. prosinca 2022. i 19. rujna 2023. po stopi Eurosustava na depozit položen na kraju dana (prekonoćni depozit). Prema odluci Upravnog vijeća od 27. srpnja 2023., ta se stanja remuneriraju po nula posto od 20. rujna 2023.

2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana

Mogućnost polaganja depozita na kraju dana odnosi se na prekonoćne depozite koje su položile hrvatske banke koje imaju pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava za povlačenje likvidnosti po prethodno određenoj stopi.

2.3. Oročeni depoziti

Oročeni depoziti jesu operacije fine prilagodbe za povlačenja likvidnosti koje imaju oblik depozita.

2.4. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratne operacije fine prilagodbe rabe se za neutralizaciju visokih likvidnosnih neravnoteža.

2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na depozite koje su položile druge ugovorne strane u onim slučajevima kada je tržišna vrijednost založenoga kolaterala niža od utvrđene točke aktivacije.

3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Repo depoziti banaka	3.706.629	9.423.063	(5.716.434)	(60,66)
Depoziti banaka izdvojeni po nalogu suda	5.622	5.530	92	1,66
Depoziti vezani uz poziv za uplatu marže (po repo ugovorima)	3.989	–	3.989	–
Ukupno	3.716.240	9.428.593	(5.712.353)	(60,59)

Stavka Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima uključuje sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i račune kreditnih institucija izuzetih od obveze minimalne pričuve.

Depoziti izdvojeni po nalogu suda jesu novčana sredstva zaplijenjena na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Opća država	3.179.363	3.912.926	(733.563)	(18,75)
Ostale obveze	484.011	716.933	(232.922)	(32,49)
Ukupno	3.663.374	4.629.859	(966.485)	(20,88)

Pod stavkom Opća država iskazuju se sredstva na računima države, a pod Ostalim obvezama iskazuju se repo ugovori, depoziti financijskih institucija koje ne podliježu obveznim minimalnim pričuvama i depoziti obveznih mirovinskih fondova.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", br. 156/2023.) proširen je spektar dozvoljenih ulaganja obveznih mirovinskih fondova (OMF-ova) i na depozite kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke. Uvjeti za oročavanje depozita OMF-ova regulirani su Odlukom o kamatnim stopama na novčana sredstva kod Hrvatske narodne banke koja se ne odnose na operacije monetarne politike. Depozite za OMF-ove kod HNB-a oročavaju društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima.

6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema Europskoj komisiji	129.532	70.867	58.665	82,78
Ostale obveze	71.378	10	71.368	713.680,00
Ukupno	200.910	70.877	130.033	183,46

Obveze prema Europskoj komisiji čine transakcijski računi u eurima: račun vlastitih sredstava i račun Europskoga razvojnog fonda.

U skladu sa Smjernicom (EU) 2021/564 ESB-a od 17. ožujka 2021. (zamijenjena Smjernicom (EU) 2024/1211) o pružanju usluga na području upravljanja pričuvama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama Hrvatska narodna banka sklopila je ugovor sa središnjom bankom izvan Eurosustava o pružanju usluga na području upravljanja pričuvama (engl. *Eurosystem's provision of reserve management services – ERMS*). Primljena sredstva i oročeni depozit središnje banke izvan Eurosustava u iznosu od 71.368 tisuća eura iskazani su u okviru stavke Ostale obveze.

7. Obveze prema rezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora	198.090	254.041	(55.951)	(22,02)
Opća država	4.102	5.312	(1.210)	(22,78)
Ukupno	202.192	259.353	(57.161)	(22,04)

Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora odnose se na repo depozite financijskih institucija iz europodručja nominirane u stranoj valuti.

9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze za neto kumulativnu alokaciju	1.298.226	1.204.434	93.792	7,79
Ukupno	1.298.226	1.204.434	93.792	7,79

Ministarstvo financija uplatilo je u 2024. Hrvatskoj narodnoj banci preuzete obveze Republike Hrvatske prema MMF-u na temelju sukcesije članstva u MMF-u vezane za 1. i 2. opću alokaciju posebnih prava vučenja u ukupnom iznosu od 44.205 tisuća SDR-a (53.841 tisuća eura).

Ova pozicija bilance obuhvaća eursku protuvrijednost 1.034.938 tisuća SDR-a (31. prosinca 2023.: 990.733 tisuće SDR-a).

10. Obveze unutar Eurosustava

10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema ESB-u u vezi s monetarnim prihodom	190.161	224.322	(34.161)	(15,23)
Ukupno	190.161	224.322	(34.161)	(15,23)

U vezi s pozicijom prema ESB-u glede godišnjeg udruživanja i raspodjele monetarnog prihoda između nacionalnih središnjih banaka Eurosustava, Hrvatska narodna banka ima obvezu u iznosu od 190.161 tisuću eura na kraju godine (bilješka br. 5, pod 3. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda).

12. Ostale obveze

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	2	9.482	(9.480)	(99,98)
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	16.527	45.701	(29.174)	(63,84)
Razno	571.838	367.964	203.874	55,41
Ukupno	588.367	423.147	165.220	39,05

12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	–	9.482	(9.482)	(100,00)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	2	–	2	–
Ukupno	2	9.482	(9.480)	(99,98)

12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti RH	9.419	13.530	(4.111)	(30,38)
Repo ugovori	5.514	26.754	(21.240)	(79,39)
Depoziti ostalih klijenata	512	–	512	–
Prekonoćni depoziti kreditnih institucija	–	3.724	(3.724)	(100,00)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	705	792	(87)	(10,98)
Ostalo	377	901	(524)	(58,16)
Ukupno	16.527	45.701	(29.174)	(63,84)

12.3. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kovanice eura	170.728	146.651	24.077	16,42
Novčanice kuna	189.337	–	189.337	–
Kovanice kuna	155.234	148.723	6.511	4,38
Obveze prema zaposlenicima	3.362	1.592	1.770	111,18
Porezi i doprinosi	1.983	1.316	667	50,68
Obveze prema dobavljačima	8.394	6.703	1.691	25,23
Računi banaka za gotovinu sudionika u TARGET-u	35.764	54.971	(19.207)	(34,94)
Ostalo	7.036	8.008	(972)	(12,14)
Ukupno	571.838	367.964	203.874	55,41

Na ovoj se poziciji, počevši od godine nakon godine prelaska na gotovinu eura, iskazuju i novčanice kuna u optjecaju. Novčanice kune zamjenjuju se bez vremenskog ograničenja, a kovanice kune do protoka tri godine od dana uvođenja eura.

Račun banke za gotovinu jest namjenski račun banke otvoren u Hrvatskoj narodnoj banci za potrebe obavljanja opskrbe banke gotovim novcem preko gotovinskih centara koji nije transakcijski račun u smislu propisa kojim se uređuje platni promet. Prijenosi novčanih sredstava u svrhu opskrbe banaka gotovim novcem eura provode se preko sustava TARGET.

Pod stavkom Ostalo iskazana je sadašnja vrijednost obveza na osnovi najma u iznosu od 6.480 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 7.391 tisuća eura).

13. Rezervacije

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Rezervacije za rizike</i>				
Rezervacije za financijske rizike	491.074	491.074	–	–
<i>Ostale rezervacije</i>				
Rezervacije za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike	–	345	(345)	(100,00)
Rezervacije za sudske sporove	–	88	(88)	(100,00)
Rezervacije za primanja zaposlenih	4.936	4.420	516	11,67
<i>Ukupno ostale rezervacije</i>	<i>4.936</i>	<i>4.853</i>	<i>83</i>	<i>1,71</i>
Ukupno	496.010	495.927	83	0,02

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke rezervacije za financijske rizike na dan 31. prosinca 2024. ostaju neizmijenjene u odnosu na visinu rezervacija za financijske rizike na dan 31. prosinca 2023.

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti financijskim rizicima. Pri procjeni adekvatne visine rezervacija za financijske rizike Hrvatske narodne banke uzimaju se u obzir modeli za ocjenu visine rizičnosti, očekivanja o promjenama izloženosti riziku zbog novih ulaganja ili smanjenja postojećih ulaganja kao i očekivanja o kretanju kamatnih stopa, tečajeva valuta i drugih tržišnih čimbenika te druge stručne procjene. Izloženost Hrvatske narodne banke financijskim rizicima detaljnije se opisuje u bilješki br. 7 – Upravljanje rizicima.

S obzirom na rezervaciju koju su 2023. uspostavile nacionalne središnje banke država članica sudionica u vezi s kreditnim rizicima u operacijama monetarne politike, iznos od 42.918 tisuća eura iskorišten je za pokriće najvećeg dijela gubitka ostvarenog prodajom u 2024. vrijednosnog papira s umanjenom vrijednosti koji je držala jedna od nacionalnih središnjih banaka Eurosustava u okviru CSPP-a. Od tog iznosa 345 tisuća eura pokriveno je rezerviranjem koje je 2023. uspostavila Hrvatska narodna banka.

Hrvatska narodna banka nema rezervacija za sudske sporove na dan 31. prosinca 2024. jer su sudski sporovi okončani u korist Hrvatske narodne banke (31.12.2023.: 88 tisuća eura).

14. Računi revalorizacije

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskim računima.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	1.102	1.166	(64)	(5,49)
Devizne pozicije	170.048	5	170.043	3.400.860,00
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	1.017	878	139	15,83
MMF	15	–	15	–
Zlato	363	73	290	397,26
Srebro	196	–	196	–
Značajni udjeli	5.503	1.191	4.312	362,05
Revalorizacijske pričuve dugotrajne imovine	54.083	54.898	(815)	(1,48)
Predulazni revalorizacijski računi	723.483	725.194	(1.711)	(0,24)
Ukupno	955.810	783.405	172.405	22,01

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

U sljedećoj tablici iskazana su stanja na predulaznim revalorizacijskim računima:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Predulazni revalorizacijski račun za USD/HRK	158.161	158.161	–	–
Predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka	565.322	567.033	(1.711)	(0,30)
Ukupno	723.483	725.194	(1.711)	(0,24)

Nerealizirani dobiti s predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka korišteni su za pokriće gubitka po nerealiziranim tečajnim razlikama i pokriće gubitaka od promjene cijena vrijednosnih papira koji se ne drže do dospeljeka (vidi bilješku br. 5, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti).

15. Kapital i pričuve

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Temeljni kapital	331.807	331.807	–	–
Opće pričuve	152.892	152.077	815	0,54
Ukupno	484.699	483.884	815	0,17

Temeljni kapital u iznosu od 331.807 tisuća eura nije prenosiv i ne može služiti kao sredstvo osiguranja. Opće pričuve formiraju se radi pokrića općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke, a donji iznos općih pričuva određen je na temelju Odluke o određivanju donjeg iznosa općih pričuva Hrvatske narodne banke koju je donio Savjet HNB-a i iznosi 66.361 tisuću eura.

Na povećanje općih pričuva utjecao je prijenos revalorizacijskih rezerva za dugotrajnu materijalnu imovinu (zgrade) u opće pričuve, i to realizacija revalorizacijske rezerve zbog amortizacije u iznosu od 811 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 618 tisuća eura) i realizacija revalorizacijske rezerve zbog prodaje imovine u iznosu od 4 tisuće eura.

BILJEŠKA br. 4 – Izvanbilančna evidencija

Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)

U 2024. Hrvatska narodna banka zaključila je valutne ugovore o razmjeni, a iznosi potraživanja i obveze koje proizlaze iz ovih transakcija na dan 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2023. iskazani su u tablicama u nastavku.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2024.			Ukupno
	USD	JPY	EUR	
Potraživanja	789.581	–	–	789.581
Obveze	–	(129.941)	(650.000)	(779.941)
Ukupno	789.581	(129.941)	(650.000)	9.640

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2023.			Ukupno
	USD	JPY	EUR	
Potraživanja	715.356	–	–	715.356
Obveze	–	(137.643)	(585.000)	(722.643)
Ukupno	715.356	(137.643)	(585.000)	(7.287)

Kolaterali

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po operacijama monetarne politike Eurosustava na dan 31. prosinca 2024. iznosila je 47.037 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 66.204 tisuće eura).

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po kreditima uz financijsko osiguranje vezanima uz monetarnu politiku prije ulaska u Eurosustav na dan 31. prosinca 2024. iznosila je 440.751 tisuću eura (31. prosinca 2023.: 434.801 tisuća eura).

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po deviznim obratnim repo ugovorima (obveznice država i državnih institucija rejtinga od AAA do AA-) na dan 31. prosinca 2024. iznosi 196.539 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 396.574 tisuće eura).

Ukupna fer vrijednost danih kolaterala po deviznim repo ugovorima na dan 31. prosinca 2024. iznosi 4.176.066 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 10.489.418 tisuća eura).

Nepredviđena imovina

U ranije pravomoćno okončanom parničnom postupku u kojem je tužitelj bila Hrvatska narodna banka, Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem je ukinuo pravomoćnu presudu te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U tijeku je ponovljeni parnični postupak čiji je ishod neizvjestan, pa je u izvanbilančnoj evidenciji evidentirana nepredviđena imovina u iznosu od 22.667 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 22.667 tisuća eura).

Potencijalne i preuzete obveze

Sudski sporovi: Na dan 31. prosinca 2024. Hrvatska narodna banka nema rezervacija za sudske sporove (vidi bilješku br. 3, pod 13. Rezervacije).

Preuzete obveze za kapitalna ulaganja: Na dan 31. prosinca 2024. Hrvatska narodna banka imala je preuzetih obveza za kapitalna ulaganja u iznosu od 2.734 tisuće eura (31. prosinca 2023.: 4.908 tisuća eura).

BILJEŠKA br. 5 – Bilješke uz Račun dobiti i gubitka

1. Neto kamatni prihod/(rashod)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni prihod u devizama:				
Devizni depoziti	2.709	4.072	(1.363)	(33,47)
Devizni obratni repo ugovori	11.378	12.570	(1.192)	(9,48)
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijehća	28.938	30.986	(2.048)	(6,61)
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijehća	26.778	18.455	8.323	45,10
Valutni ugovori o razmjeni (SWAP)	52.527	27.164	25.363	93,37
Sredstva kod MMF-a	14.084	–	14.084	–
Kreditni domaćim bankama	–	5	(5)	(100,00)
Ukupno	136.414	93.252	43.162	46,29
Kamatni prihod u domaćoj valuti:				
Operacije monetarne politike	54	133	(79)	(59,40)
Potraživanja unutar Eurosustava za: TARGET	510.556	338.116	172.440	51,00

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Raspodjela euronovčanica unutar Eurosustava	404.240	182.227	222.013	121,83
Prijenos deviznih pričuva u ESB	11.210	10.696	514	4,81
Vrijednosni papiri koji se ne drže do dospjeća	–	3.069	(3.069)	(100,00)
Vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	140.691	150.411	(9.720)	(6,46)
Obratni repo ugovori	1.249	39.645	(38.396)	(96,85)
Vrijednosni papiri koje se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	58.076	60.442	(2.366)	(3,91)
Operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	931	1.031	(100)	(9,70)
Ostalo	142	362	(220)	(60,77)
Ukupno	1.127.149	786.132	341.017	43,38
Ukupno kamatni prihod	1.263.563	879.384	384.179	43,69
Kamatni rashod u devizama:				
Devizni repo ugovori	(11.150)	(12.215)	(1.065)	(8,72)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospjeća	(123)	(43)	80	186,05
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospjeća	(1.527)	(3.837)	(2.310)	(60,20)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(43)	(5)	38	760,00
Neto kumulativna alokacija MMF-a	(14.083)	–	14.083	–
Ukupno	(26.926)	(16.100)	10.826	67,24
Kamatni rashod u domaćoj valuti:				
Depoziti Ministarstva financija	(115.748)	(102.680)	13.068	12,73
Ostali depoziti države	(28.409)	(10.028)	18.381	183,30
Repo ugovori	(394.487)	(165.665)	228.822	138,12
Depoziti obveznih mirovinskih fondova	(9.512)	–	9.512	–
Ostali depoziti	(2.988)	–	2.988	–
Minimalna pričuva banaka (MRR)	–	(11.999)	(11.999)	(100,00)
Prekonočni depoziti banaka	(532.226)	(478.926)	53.300	11,13
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospjeća	–	(5)	(5)	(100,00)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospjeća	(29.004)	(36.103)	(7.099)	(19,66)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(34.647)	(11.497)	23.150	201,36
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	(41.321)	(42.687)	(1.366)	(3,20)
Najmovi	(178)	(186)	(8)	(4,30)
Ostalo	(1.737)	(692)	1.045	151,01
Ukupno	(1.190.257)	(860.468)	329.789	38,33
Ukupno kamatni rashod	(1.217.183)	(876.568)	340.615	38,86
Ukupno neto kamatni prihod/(rashod)	46.380	2.816	43.564	1.547,02

2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija:				
Tečajne razlike	66	171	(105)	(61,40)
Vrijednosni papiri	(92)	2.668	(2.760)	(103,45)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	9.348	8.242	1.106	13,42

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Gubici pri kupoprodaji vrijednosnih papira koji se drže do dospjeća	(4.134)	(2.838)	1.296	45,67
Ostali dobiti:				
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za EUR/HRK i USD/HRK	–	95.542	(95.542)	(100,00)
Prihod od otpuštanja predulaznog računa za pokriće gubitaka (negativni neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda)	–	201.613	(201.613)	(100,00)
Ukupno	5.188	305.398	(300.210)	(98,30)
Umanjenje financijske imovine i pozicija:				
<i>Promjene tečaja:</i>				
Tečajne razlike	(1)	(81.037)	81.036	100,00
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK i za pokriće gubitaka od tečajnih razlika / revalorizacijskih pričuva za tečajne razlike	1	81.037	(81.036)	(100,00)
Ukupno tečajne razlike:	–	–	–	–
<i>Promjene cijena:</i>				
Vrijednosni papiri	(1.710)	(443)	(1.267)	(286,00)
Ostali plemeniti metali	–	(29)	29	100,00
Prihod od otpuštanja predulaznog računa za pokriće gubitaka od promjena cijena	1.710	472	1.238	262,29
Ukupno promjene cijena:	–	–	–	–
Ukupno	–	–	–	–
Ukupno neto rezultat financijskih operacija i umanjnja vrijednosti	5.188	305.398	(300.210)	(98,30)

Stavka Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija također uključuje realizirane gubitke koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospjeća zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom.

Gubici od tečajnih razlika (1 tisuću eura) i od promjena cijena vrijednosnih papira (1.710 tisuća eura) za 2024. pokriveni su u cijelosti iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka.

3. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto monetarni prihod koji udružuje Hrvatska narodna banka	(538.609)	(552.186)	(13.577)	(2,46)
Neto monetarni prihod raspoređen Hrvatskoj narodnoj banci	348.576	327.864	20.712	6,32
<i>Preraspodjela monetarnog prihoda za godinu</i>	<i>(190.033)</i>	<i>(224.322)</i>	<i>(34.289)</i>	<i>(15,29)</i>
Korekcije preraspodjele monetarnog prihoda iz prethodne godine	(128)	–	128	–
Udio u rezervacijama za rizike	345	(345)	(690)	–
Ukupno	(189.816)	(224.667)	(34.851)	(15,51)

Ova stavka sadržava neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda za 2024., odnosno rashod od 189.816 tisuća eura u usporedbi s rashodom u iznosu od 224.667 tisuća eura u prethodnoj godini. Ova stavka također sadržava udio Hrvatske narodne banke u realiziranom gubitku u vezi s prodajom u 2024. vrijednosnog papira umanjene vrijednosti koje je u svom CSPP portfelju držala jedna nacionalna središnja banka Eurosustava, kao i otpuštanje rezervacija formiranih u 2023. za rizike u operacijama monetarne politike (vidi bilješku br. 3, pod 13. Rezervacije).

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke Eurosustava određuje se mjerenjem godišnjeg prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene koju drži u odnosu na svoju osnovicu obveza. Osnovicu obveza čine uglavnom sljedeće stavke: novčanice u optjecaju; obveze prema kreditnim institucijama europodručja povezane s operacijama monetarne politike nominirane u eurima; neto obveze unutar Eurosustava koje proizlaze iz transakcija u TARGET-u; neto obveze unutar Eurosustava koje se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava, obračunate kamate koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na obveze monetarne politike čije je dospijeće jedna godina ili duže; obveze prema ESB-u koje jamče potraživanje u vezi s ugovorima o zamjeni koji ostvaruju neto prihod za Eurosustav i depozitne obveze prema drugim ugovornim stranama Eurosustava koje nisu ispunile svoje obveze i koje su reklasificirane iz stavke obveza 2.1. Tekući računi (koji pokrivaju sustav minimalnih pričuva). Sve kamate plaćene na obveze uključene u osnovicu obveza oduzimaju se od monetarnog prihoda koji se objedinjuje.

Imovina za posebne namjene sastoji se uglavnom od sljedećih stavki: kredita kreditnim institucijama europodručja vezanih uz operacije monetarne politike nominiranih u eurima; vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike; potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalent prijenosu deviznih

pričuva u ESB; neto potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz TARGET transakcija; neto potraživanja unutar Eurosustava povezanih s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava; potraživanja od drugih ugovornih strana u europodručju povezanih s ugovorima o zamjeni između ESB-a i središnjih banaka izvan Eurosustava koje ostvaruju neto prihod za Eurosustav; obračunatih kamata koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na imovinu monetarne politike čije je dospijeće jedna godina ili duže i ograničenog iznosa zlata svake nacionalne središnje banke razmjerno kapitalnom ključu svake nacionalne središnje banke.

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke utvrđuje se mjerenjem stvarnog prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene evidentirane u njegovim poslovnim knjigama. Iznimno od ovoga, smatra se da zlato ne stvara prihod, a smatra se da prihod po posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja ostvaruju: (a) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne politike prema Odluci ESB/2009/16 od 2. srpnja 2009. o provedbi programa kupnje pokrivenih obveznica, (b) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne politike prema Odluci ESB/2011/17 od 3. studenoga 2011. o provedbi drugog programa kupnje pokrivenih obveznica i (c) dužnički instrumenti koje su izdale središnje, regionalne i lokalne vlasti i priznate agencije te zamjenski dužnički instrumenti koje su izdale javne nefinancijske korporacije prema Odluci ESB/2020/9 od 3. veljače 2020. o programu kupnje imovine javnog sektora na sekundarnim tržištima ili Odluci ESB/2020/17 od 24. ožujka 2020. o privremenom hitnom programu kupnje zbog pandemije. Ako vrijednost imovine za posebne namjene nacionalne središnje banke premašuje ili je manja od vrijednosti njezine osnovice obveza, razlika se prebija primjenom posljednje dostupne (granične) stope za glavne operacije refinanciranja Eurosustava.

Monetarni prihod koji udružuje Eurosustav raspodjeljuje se između nacionalnih središnjih banaka prema ključu upisanoga kapitala ESB-a. Udruživanje i preraspodjela monetarnog prihoda nacionalnim središnjim bankama dovodi do određenih učinaka neto preraspodjele. Jedan je razlog to što se prinosi ostvareni na određenu imovinu za posebne namjene i troškovi kamata koji se plaćaju na određene stavke osnovice obveza mogu značajno razlikovati među nacionalnim središnjim bankama Eurosustava. Osim toga, obično udio svake nacionalne središnje banke Eurosustava u imovini za posebnu namjenu i u osnovici obveza odstupa od njezina udjela u upisanom kapitalu ESB-a. Razlika između monetarnog prihoda koji je Hrvatska narodna banka udružila u iznosu od 538.609 tisuća eura i monetarnog prihoda dodijeljenog Hrvatskoj narodnoj banci u iznosu od 348.576 tisuća eura jest neto rezultat koji proizlazi iz izračuna monetarnog prihoda.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

Raščlamba neto rezultata udruživanja monetarnog prihoda u njegove različite komponente prikazana je u sljedećoj tablici:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Neto MP koji udružuje HNB	Neto MP Ukupno NSB-ovi	Preraspodjela MP-a prema ključu Eurosustava	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2024.	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2023.
	a		b	b-a	
Kreditni kreditnim institucijama europodručja	54	6.709.494	51.933	51.879	215.844
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji podliježu podjeli rizika	–	8.202.226	63.486	63.486	68.238
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji ne podliježu podjeli rizika	–	130.280.643	1.008.396	1.008.396	1.028.440
Potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalentna prijenosu deviznih pričuva u ESB	11.210	1.448.301	11.210	–	39
Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica	404.240	(5.231.830)	(40.495)	(444.735)	(220.973)
Potraživanja koja proizlaze iz transakcija u TARGET-u	510.557	15.608.283	120.811	(389.746)	(224.121)
GAP (razlika između imovine za posebne namjene i osnovice obveza)*	144.774	8.864.416	68.612	(76.162)	(533.898)
Obveze prema kreditnim institucijama europodručja	(532.226)	(120.846.918)	(935.377)	(403.151)	(557.891)
UKUPNO	538.609	45.034.615	348.576	(190.033)	(224.322)

* Za potrebe prezentacije preostali prihod koji se odnosi na potraživanja koja proizlaze iz osiguranja likvidnosti središnjim bankama izvan Eurosustava i iznosi 1.102 tisuće eura uključen je u ovu stavku.

4. Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od naknada i provizija				
Naknade za superviziju kreditnih institucija	17.076	14.742	2.334	15,83
Usluge opskrbe banaka gotovim novcem	1.917	2.569	(652)	(25,38)
Ostalo	161	85	76	89,41
Ukupno	19.154	17.396	1.758	10,11
Rashodi od naknada i provizija				
Troškovi pohrane i čuvanja vrijednosnih papira	(233)	(1.124)	(891)	(79,27)
Obvezni doprinosi proračunu EBA-e	(739)	(683)	56	8,20
Usluge opskrbe banaka gotovim novcem	(5.622)	(7.623)	(2.001)	(26,25)
Ostalo	(524)	(545)	(21)	(3,85)
Ukupno	(7.118)	(9.975)	(2.857)	(28,64)
Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	12.036	7.421	4.615	62,19

Hrvatska narodna banka naplaćuje naknadu za superviziju kreditnih institucija na temelju Zakona o kreditnim institucijama, a obveznici plaćanja naknade za superviziju jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske. Visina, osnovica, način izračuna i način plaćanja naknade za superviziju određuju se Odlukom o naknadi za superviziju kreditnih institucija, koju donosi guverner Hrvatske narodne banke.

Bankama se za pružene usluge u skladu s Odlukom o opskrbi banaka gotovim novcem eura naplaćuje naknada prema Tarifi naknada za usluge opskrbe banaka gotovim novcem eura, koju donosi guverner Hrvatske narodne banke. Poslove opskrbe banaka gotovim novcem za Hrvatsku narodnu banku obavlja ju FINA gotovinski servisi d.o.o., za što im Hrvatska narodna banka plaća ugovorenu naknadu.

Uredbom (EU) br. 1093/2010 o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European Banking Authority* – EBA) definirano je da su nadležna tijela članovi Europskog sustava financijskog nadzora (engl. *European System of Financial Supervision* – ESFS), koji čini i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA). Hrvatska narodna banka prema navedenoj je Uredbi kao tijelo nadležno za nadzor kreditnih institucija sastavni dio Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS-a) te u skladu s njom predstavnik Hrvatske narodne banke sudjeluje kao član u rukovodećem tijelu EBA-e, Odboru nadzornih tijela (engl. *Board of Supervisors* – BoS). Odbor nadzornih tijela svake godine na način propisan člankom 63. navedene Uredbe donosi proračun EBA-e. Prihodi EBA-e iz kojih se financira proračun sastoje se,

među ostalim, od obveznih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela koji se uplaćuju u skladu s formulom koja se zasniva na ponderiranju glasova.

5. Prihod od dionica i sudjelujućih udjela

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihod od dividenda BIS-a	1.107	849	258	30,39
Prihod od sudjelujućih udjela u ESB-u	10.881	–	10.881	–
Ukupno	11.988	849	11.139	1.312,01

Prihod od dionica i sudjelujućih interesa na dan 31. prosinca 2024. uključuje i smanjenje relativnog udjela Hrvatske narodne banke u kapitalu ESB-a zbog promjene ključa za upis kapitala (vidi bilješku br. 2, pod 9.1. Sudjelujući udio u ESB-u).

6. Ostali prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od prodaje numizmatike i investicijskog zlata	175	399	(224)	(56,14)
Ostali prihodi	234.595	5.925	228.670	3.859,41
Ukupno	234.770	6.324	228.446	3.612,37

Pod stavkom Ostali prihodi iskazan je prihod od 227.849 tisuća eura priznat u računu dobiti i gubitka na temelju Odluke Savjeta Hrvatske narodne banke i procijenjenog iznosa novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku (vidjeti "Novčanice u optjecaju" u bilješkama o računovodstvenim politikama).

7. Troškovi poslovanja / Troškovi za zaposlenike

Troškovi poslovanja

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Troškovi za zaposlenike	(42.363)	(35.046)	7.317	20,88
Administrativni troškovi	(28.623)	(30.071)	(1.448)	(4,82)
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(11.239)	(9.763)	1.476	15,12
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(27.640)	(23.173)	4.467	19,28
Ostali troškovi	(134)	(88)	46	52,27
Ukupno	(109.999)	(98.141)	11.858	12,08

U sklopu administrativnih troškova iskazani su troškovi održavanja zgrada i druge materijalne imovine, režijski troškovi, troškovi održavanja mrežnih programa, troškovi uredskog materijala, troškovi sitnog inventara, troškovi stručnog usavršavanja, troškovi rezervacija za sudske sporove te drugi tekući troškovi. Troškovi amortizacije imovine s pravom uporabe u 2024. iznose 2.314 tisuća eura (2023.: 2.090 tisuća eura) i iskazuju se u okviru Troškova amortizacije.

Troškovi za zaposlenike

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2024.	2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto plaće	(20.159)	(18.088)	2.071	11,45
Doprinosi iz plaća i na plaće	(10.635)	(9.583)	1.052	10,98
Porezi i prirezi	(3.997)	(3.666)	331	9,03
Ostali troškovi za zaposlenike	(7.056)	(3.302)	3.754	113,69
Troškovi rezervacija za primitke zaposlenika	(516)	(407)	109	26,78
Ukupno	(42.363)	(35.046)	7.317	20,88

Prosječan broj zaposlenika u 2024. godini bio je 767 (2023.: 745).

13. Dobit/(gubitak) tekuće godine

Hrvatska narodna banka ostvarila je dobit za 2024. u iznosu od 10.547 tisuća eura. Raspored dobiti izvršit će se u sljedećoj financijskoj godini slijedom Odluke Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima za 2024. godinu.

Hrvatska narodna banka ostvarila je za 2023. poslovni rezultat nula eura nakon pokrića gubitaka iz predulaznih revalorizacijskih računa (bilješka br. 5, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti).

BILJEŠKA br. 6 – Događaji nakon datuma bilance

Upravno vijeće odlučilo¹⁷ je 13. ožujka 2024. o skupu načela koja će usmjeravati provedbu monetarne politike u budućnosti i da će, među ostalim ključnim parametrima, nastaviti usmjeravati monetarnu politiku putem kamatne stope na prekonocne depozite (DFR). U istom kontekstu Upravno vijeće odlučilo je da će

¹⁷ Pogledajte priopćenje za javnost o odlukama Upravnog vijeća od [13. ožujka 2024.](#)

od 1. siječnja 2025. DFR postati osnova za remuneraciju (i) salda u sustavu TARGET; (ii) potraživanja/obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava; i (iii) potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva. DFR će također biti stopa koja će se primjenjivati za remuneraciju razlike između vrijednosti imovine za posebne namjene i osnovice obveza, kao i za remuneraciju određenih vrijednosnih papira koji se drže u svrhu monetarne politike, a sve u svrhu dijeljenja monetarnog prihoda (vidi bilješku br. 5. pod 3. „Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda”).

Nakon 31. prosinca 2024. nije bilo drugih značajnih događaja koji bi imali utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

BILJEŠKA br. 7 – Upravljanje rizicima

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom (eurskim vlastitim sredstvima i međunarodnim pričuvama u devizama), a na visinu rizika značajno utječe i provođenje monetarne politike koje se odražava u monetarnom dijelu bilance Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja, što znači da održava visoku likvidnost financijske imovine i primjerenu izloženost rizicima te uz dana ograničenja nastoji ostvariti povoljne stope povrata na svoja ulaganja.

Rizici prisutni pri upravljanju nemonetarnom financijskom imovinom ponajprije su financijski rizici, a to su kreditni, likvidnosni i tržišni rizik, ali velika se pozornost posvećuje i operativnom riziku.

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji nastaje zbog neprimjerenih ili neuspješnih unutarnjih procesa, zaposlenika ili sustava ili zbog vanjskih događaja. Operativni rizik kontrolira se strogim razdjeljivanjem funkcija i odgovornosti, točno propisanim metodologijama i procedurama te redovitim unutarnjim i vanjskim revizijama.

Revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike čine zaštitne slojeve za rizike s time da se revalorizacijski računi rabe kao prva razina zaštite od rizika pada cijena i tečaja, a rezervacije za financijske rizike i predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka mogu se upotrebljavati za pokriće negativnih utjecaja na račun dobiti i gubitka proizašlih iz svih financijskih rizika.

7.1. – KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti ili da se neće vraćati planiranom dinamikom.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem financijske imovine u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija. Ulaganja sredstava financijske imovine limitirana su po vrstama izdavatelja i financijskim institucijama, čime se kreditni rizik diversificira.

Ocjena kreditne sposobnosti financijskih institucija zasniva se na rejtinzima koje su objavile velike međunarodne agencije za procjenu rejtinga (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

Hrvatska narodna banka ulaže financijsku imovinu u obveznice država i obveznice za koje jamči država rejtinga od Aaa do Baa3 (po agenciji Moody's), u osigurane obveznice rejtinga od Aaa do Aa2, u obratne repo ugovore kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u depozite kod središnjih banaka rejtinga od Aaa do Baa3 te u instrumente kod međunarodnih financijskih institucija od Aaa do Baa3.

7.2. – LIKVIDNOSNI RIZIK

Likvidnosni rizik proizlazi iz nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza ili ostalih obveza u stranoj valuti iz poslovanja Hrvatske narodne banke u ugovorenom roku. Zbog toga Hrvatska narodna banka svojom strategijom upravljanja likvidnošću mora svakodnevno osigurati dostatnu raspoloživost sredstava za namiru svih dospjelih i ugovorenih obveza. Likvidnosni rizik kontrolira se ulaganjem financijske imovine u sredstva po viđenju, lako utržive obveznice i djelomično u depozitne instrumente s kratkim dospeljem.

Likvidna sredstva obuhvaćaju svu imovinu koju je moguće unovčiti u roku od jednog do tri dana. Hrvatska narodna banka ulaže ukupnu financijsku imovinu u depozite ročnosti do najviše tri mjeseca i u vrijednosne papire. Na dan 31. prosinca 2024. likvidno je bilo oko 42% financijske imovine, a na dan 31. prosinca 2023. bilo je likvidno oko 40% financijske imovine.

7.3. – TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i ostale cjenovne rizike.

Valutni rizik (rizik promjene vrijednosti jedne valute u odnosu na drugu) rizik je fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tečaja stranih valuta.

Kamatni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih kamatnih stopa.

Ostali cjenovni rizici obuhvaćaju rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena koje ne proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika.

7.3.1. – Valutni rizik

Hrvatska narodna banka dio svoje imovine drži u stranoj valuti, zbog čega je izložena valutnom riziku, odnosno fluktuaciji međuvalutnih odnosa između eura i američkog dolara. Te međuvalutne promjene utječu na stanje revalorizacijskih računa u Bilanci i na konačan financijski rezultat u Računu dobiti i gubitka.

Hrvatska narodna banka izložena je valutnom riziku samo za financijsku imovinu kojim se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama (nisu uključena sredstva Ministarstva financija, SDR-i kod MMF-a, ulaganja u repo poslove ni ulaganja u sklopu ERMS-a).

Dijelom financijske imovine koju čine sredstva Ministarstva financija, repo poslovi, sredstva u posebnim pravima vučenja (SDR) i sredstva primljena u sklopu ERMS-a središnja banka upravlja pasivno, u skladu s valutnom strukturom ugovorenih deviznih obveza, te on nije izložen valutnom riziku.

Valutni VaR za razdoblje od jedne godine s razinom pouzdanosti od 95% iznosi 356 milijuna eura.

7.3.2 – Kamatni rizik

Kamatni rizik jest rizik pada vrijednosti portfelja financijske imovine Hrvatske narodne banke zbog mogućeg porasta kamatnih stopa na tržištima instrumenata s fiksnim prinosom.

Financijska imovina kojom se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama, uložena je u portfelje vrijednosnih papira za trgovanje i investicijski portfelj vrijednosnih papira. Investicijski portfelj vrijednosnih papira može biti formiran kao portfelj koji se ne drži do dospjeća te kao portfelj koji se drži do dospjeća, a oba služe kao dugoročiji izvor stabilnih prihoda i dugoga su prosječnog dospjeća.

Hrvatska narodna banka kroz Račun dobiti i gubitka ima otvorenu izloženost kamatnom riziku s portfeljima za trgovanje i likvidnim investicijskim portfeljima, dok s investicijskim portfeljima koji se drže do dospjeća gotovo da nema izloženosti kamatnom riziku.

Dijelom financijske imovine koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, sredstava na osnovi repo ugovora s bankama te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, Hrvatska narodna banka upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od kamatnog rizika.

7.3.3 – Ostali cjenovni rizici

Hrvatska narodna banka izložena je ostalim cjenovnim rizicima za sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama i plemenite metale jer cjenovni rizici utječu na promjenu vrijednosti tih financijskih instrumenata.